

**Opiskeluhoitosuunnitelma
esiopetuksesta lukioon**

Laihian kunta

2026

Sisällysluettelo

1 Johdanto	3
2 OPISKELUHUOLTO, SEN TAVOITTEET JA PERIAATTEET	4
2.1 OPISKELUHUOLLON KOKONAISTARVE JA KÄYTETTÄVISSÄ OLEVAT OPISKELUHUOLTOPALVELUT.....	5
2.2 KÄYTETTÄVISSÄ OLEVAT OPPILASHUOLLON PALVELUT JA ERI TOIMIJOIDEN VASTUUT.....	5
2.3 KOULUPSYKOLOGI JA -KURAATTORIPALVELUT.....	6
3 YHTEISÖLLINEN OPISKELUHUOLTO JA SEN TOIMINTATAVAT	8
3.1 KOULUYMPÄRISTÖN TERVEELLISYYS JA TURVALLISUUS.....	9
3.2 JÄRJESTYSSÄÄNNÖT.....	9
3.3 POISSAOLOJEN SEURANTA, ILMOITTAMINEN JA NIIHIN PUUTTUMINEN.....	10
3.4 TAPATURMIEN EHKÄISEMINEN JA HOITON OHJAUS.....	13
3.5 TUPAKKATUOTTEIDEN JA MUIDEN PÄIHTEIDEN KÄYTÖN EHKÄISEMINEN JA KÄYTTÖÖN PUUTTUMINEN.....	13
3.5.1 Päihdekasvatus.....	14
3.5.2 Päihdekasvatus osana oppiaineiden opetusta.....	14
3.5.3 Ennaltaehkäisevä työ.....	14
3.6 KOULUKULJETUKSET.....	18
3.7 SUUNNITELMA OPPILAIDEN / OPISKELIJOIDEN SUOJAAMISEKSI VÄKIVALLALTA, SYRJINNÄLTÄ, KIUSAAMISELTA JA HÄIRINNÄLTÄ.....	18
3.8 TOIMINTA ÄKILLISISSÄ KRIISEISSÄ JA UHKA- JA VAARATILANTEISSA.....	19
4 YKSILÖKOHTAISEN OPPILAS- / OPISKELIJAHUOLLON JÄRJESTÄMINEN	20
4.1 YKSILÖKOHTAISEN OPISKELUHUOLLON RYHMÄT.....	20
4.2 OPISKELUHUOLTOKERTOMUSTEN LAATIMINEN, SÄILYTTÄMINEN JA KÄSITTELY.....	21
4.3 HENKILÖTIETOJEN SALASSAPITO JA KÄSITTELY.....	22
4.4 KOULUTERVEYDENHUOLTO PERUSKOULULAISILLE.....	22
4.5 SUUN TERVEYDENHUOLTO.....	23
4.6 OPPILAAN / OPISKELIJAN ERITYISRUOKAVALION JÄRJESTÄMINEN KOULUSSA.....	24
4.7 OPPILAAN / OPISKELIJAN SAIRAUDEN VAATIMAN HOIDON TAI LÄÄKITYKSEN JÄRJESTÄMINEN.....	24
4.7.1 Lääkehoitosuunnitelma.....	24
4.7.2 Oppilaan henkilökohtainen lääkehoidon toteutussuunnitelma.....	28
4.7.3 Yleisimmät lääkehoitoa vaativat tilanteet.....	29
4.8 YHTEISTYÖ OPPILASKOHTAISessa TUESSA.....	30
4.9 YHTEISTYÖ JA OPISKELUHUOLTO SAIRAALAOPETUKSEN YHTEYDESSÄ.....	30
4.10 OSASTOHOIDOSSA OLEVIE N OPPILAIDEN YKSILÖKOHTAINEN OPISKELUHUOLTO.....	31
4.11 YHTEISTYÖ ERIKOISSAIRAANHOIDON YHTEYDESSÄ.....	31
4.12 OPISKELUHUOLLON TUKI KURINPITORANGAISTUKSEN TAI OPETUKSEN OSALLISTUMISEN EPÄÄMISEN YHTEYDESSÄ.....	31
4.13 YHTEISTYÖ KOULUN ULKOPUOLISTEN PALVELUJEN JA YHTEISTYÖKUMPPANEIDEN KANSSA.....	32
4.13 YHTEISTYÖ LASTENSUOJELUN KANSSA.....	32
5 OPISKELUHUOLTOSUUNNITELMAN TOTEUTTAMINEN JA SEURAAMINEN	35

1 JOHDANTO

Tämä opiskeluhoollon suunnitelma on päivitetty syksyllä 2025 huomioiden alueellisen opiskeluhoollon suunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet vuosille 2026–2029.

Oppilas- ja opiskeluhoollon käytetään tässä dokumentissa nimitystä “opiskeluhoolto”.

Suunnitelmaa on valmisteltu monialaisessa opiskeluhoollon ohjausryhmän valitsemissa monialaisissa työryhmissä, jossa oli edustajia esiopetuksesta lukioon sekä kouluterveyden- ja sosiaalihuollosta. Valmistelussa on otettu huomioon Laihian kunnan Lasten ja nuorten hyvinvoinnin suunnitelma. Lisäksi on huomioitu Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden ja Lukion opetussuunnitelman perusteiden linjaukset.

Yläkoulun ja lukion oppilas- ja opiskelijakuntien hallituksilla on ollut mahdollisuus tutustua opiskeluhoolto-suunnitelmaan ja osallistua näin suunnitelman laatimiseen. Myös vanhempainyhdistyksien edustajat ovat voineet koulukohtaisen yhteisöllisen oppilashuollon kautta kertoa ajatuksiaan suunnitelmaan liittyen.

Koulukohtaisesti voidaan lukuvuosisuunnitelmiin kirjata omia painotuksia ja esim. yhteisöllisen opiskeluhoollon käytäntöjä. Kuntakohtainen opiskeluhoollon ohjausryhmä valitsee vuosittaisen kehittämiskohteen, jota myös arvioidaan.

Koulun henkilöstö, oppilaat ja huoltajat perehdytetään suunnitelmaan. Suunnitelma on kunnan nettisivuilla.

Alueellisen opiskeluhoollon suunnitelman painopisteet vuosille 2026–2029 ovat seuraavat:

- Psykkisen hyvinvoinnin ja resilienssin tuki: **Koululäsnäolon lisääntyminen**
- Vanhemmuuden tuki: **Perheiden kasvatustarpeiden vahvistaminen**
- Liikkumisen ja terveellisten elämäntapojen edistäminen: **Oppilaiden / opiskelijoiden yleisen hyvinvoinnin parantaminen**
- Turvallisuuden edistäminen ja syrjinnän ja väkivallan torjunta: **Kouluympäristössä ei esiinny väkivaltaa, häirintää eikä syrjintää.**

Kunnilla on mahdollisuus valita, priorisoidaanko jotain painopistettä.

Tavoitteisiin on laadittu toimenpiteet ja mittarit vuodelle 2026. Kunnat tekevät yhteistyötä hyvinvointialueen toimijoiden kanssa. (Myöhemmin tähän liitetään linkki Alueelliseen opiskeluhoollon suunnitelmaan.)

2 OPISKELUHUOLTO, SEN TAVOITTEET JA PERIAATTEET

Koulutuksen järjestäjän on lain mukaan laadittava opiskeluhoitosuunnitelma opiskeluhoollon kokonaisuuden toteuttamiseksi (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013). Koulutuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelman tulee sisältää opiskeluhoollon toteuttamisen tavoitteet ja keskeiset periaatteet sekä toimenpiteet opiskeluhoollon toteuttamiseksi ja seuraamiseksi. Alueellisen opiskeluhoitosuunnitelman tulee perustua koulutuksen järjestäjien opiskeluhoitosuunnitelmiin.

Opiskeluhoollolla tarkoitetaan opiskelijan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa oppilaitosyhteisössä (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki § 3).

Perusopetuksen opiskeluhoollon toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä ja koko oppilaitosyhteisöä tukevana monialaisena yhteisöllisenä. Pohjanmaan hyvinvointialueella yhteisöllisen työn suositeltu osuus olisi kuraattoreilla 20 %, koulupsykologilla 15 % ja kouluterveydenhoitajalla 10 %-

Lisäksi oppilaille ja opiskelijoille on lakisääteinen oikeus yksilökohtaiseen opiskeluhooltoon. Opiskeluhooltoon kuuluvat psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä kouluterveydenhuollon palvelut. Näiden asiantuntijoiden tehtävät liittyvät sekä yksilöön, yhteisöön että yhteistyöhön. Palveluja tarjotaan oppilaille ja huoltajille siten, että ne ovat helposti saatavilla.

Hyvinvointialueen on järjestettävä palvelut suun terveydenhuoltopalveluja ja erikoistutkimuksia lukuun ottamatta ensisijaisesti oppilaitosten tiloissa ja ne tulee järjestää lakisääteisessä ajassa. Koulutuksen järjestäjän on tarjottava hyvinvointialueen käyttöön tarkoitukseen soveltuvat tilat palvelujen järjestämiseksi. Jos koulutuksenjärjestäjän ei ole mahdollista tarjota tarkoitukseen soveltuvia tiloja oppilaitoksesta, hyvinvointialueen on järjestettävä palvelut koulutuksen järjestäjän tarjoamissa oppilaitoksen välittömässä läheisyydessä sijaitsevista, tarkoitukseen soveltuvista tiloissa. Koulutuksen järjestäjä on oikeutettu saamaan tilojen käytöstä aiheutuvista kustannuksista täyden korvauksen hyvinvointialueelta.

Oppilashuoltotyössä otetaan huomioon lapsen edun ensisijaisuus.

Oppilashuollon tavoitteena on

- edistää oppilaiden oppimista, terveyttä ja hyvinvointia
- edistää oppilaiden osallisuutta
- ehkäistä ongelmien syntyä korjaavan työn sijaan
- edistää koulun ja opiskeluympäristön hyvinvointia, terveellisyttä ja turvallisuutta, esteettömyyttä, yhteisöllistä toimintaa sekä kodin ja koulun yhteistyötä
- mahdollistaa varhainen, matalan kynnyksen tuki tarvitseville
- tukea yksilöä yhteisöä kehittämällä
- tukea opettajan työtä.

Oppilashuolto on kaikkien kouluyhteisössä työskentelevien ja oppilashuoltopalveluista vastaavien työntekijöiden tehtävä.

Opiskeluhuollon periaatteena on kunnioittava suhtautuminen oppilaaseen ja huoltajaan sekä heidän osallisuutensa tukeminen kaikissa opiskeluhuollollisissa asioissa. Huolenaiheisiin halutaan etsiä yhdessä ratkaisuja sekä oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa.

2.1 Opiskeluhuollon kokonaistarve ja käytettävissä olevat opiskeluhoitopalvelut

Kentän kuvaus

Laihian esiopetuksessa on lukuvuonna 2025–2026 viidessä eri yksikössä yhteensä 80 lasta.

Laihian perusopetuksessa on yhteensä 986 oppilasta kuudessa alakoulussa ja yhdessä yläkoulussa.

Laihian lukio on ylioppilastutkintoon johtava yleislukio, joka sijaitsee Laihian koulukeskuksessa. Lukiossa oli 20.9.2025 yhteensä 137 opiskelijaa.

Jokaisessa koulussa on oma keittiö (paitsi Rauhalassa jakelukeittiö), ruokasali sekä laitoshuoltajat.

2.2 Käytettävissä olevat oppilashuollon palvelut ja eri toimijoiden vastuut

Laihian kunnan oppilaille on tarjolla koulupsykologin, -kuraattorin ja -terveydenhuollon palveluja Pohjanmaan hyvinvointialueen kautta. Oppilailla on mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti koulupsykologin ja koulukuraattorin kanssa ja päästä tarvittaessa terveydenhoitajan vastaanotolle.

Koulukuraattorien ja psykologien työkenttä on esiopetuksesta perusopetukseen ja lukioon saakka. Psykologi- ja kuraattoripalvelut ovat siirtyneet tammikuusta 2023 alkaen hyvinvointialueelle. Lukuvuonna 2025–2026 käytössä on yksi hva:n psykologi, kaksi osa-aikaista ostopalvelupsykologia ja kolme osa-aikaista kuraattoria.

Kouluterveydenhoitajia on koko perusopetuksessa ja lukiossa yhteensä kolme, joista kaksi on kokopäiväistä ja yksi osapäiväinen.

Terveydenhoitaja on pienemmissä kouluissa yhtenä 2–4 päivänä kuukaudessa (Hulmi, Kylänpää, Isokylä, Perälä) ja isommissa kouluissa päivittäin (yläkoulu / lukio) tai useampana päivänä viikossa (Kirkonkylä, Rauhala).

Koululääkäri on tavoitettavissa laajojen terveystarkastusten yhteydessä 1., 5. ja 8. luokalla sekä lukion 2. vuoden aikana ja tarpeen mukaan muulloinkin terveydenhoitajan kautta.

Esiopetuksen oppilaat käyvät / ovat käyneet huoltajiensa kanssa lastenneuvolassa täyttäessään 6 vuotta. Esiopetusvuoden aikana lastenneuvolapalveluja voidaan käyttää tarvittaessa laajemminkin. Kouluterveydenhoitajalla lapset käyvät kesällä kouluun siirtyessään. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja tekee tarvittavat läheteet koulupsykologille. Koulukuraattoriin perheet voivat olla myös itse yhteydessä.

Opiskeluhuollon vastuut

Opettaja / luokanvalvoja / ryhmänohjaaja: lähin opiskeluhuollon toteuttaja havainnoija, suunnittelija, valvoja, puuttuja (mm. seuraa poissaoloja), raportoi ja toimeenpanija. Hän tekee yhteistyötä tarvittaessa lastensuojelun, perheneuvolan ja terveydenhuollon kanssa.

Erityisopettaja: lähin opiskeluhuollon toteuttaja, havainnoija, suunnittelija, valvoja, puuttuja, raportoija tai toimeenpanija, joka kartoittaa oppilaan / opiskelijan oppimisvaikeuksien syitä, on oppilaan / opiskelijan arvioinneissa, pedagogisissa tukitoimissa ja selvityksissä yhteistyökumppani luokanopettajan / aineenopettajan / luokanvalvojan / ryhmänohjaajan / opinto-ohjaajan kanssa.

Opinto-ohjaaja tukee oppilaan / opiskelijan kasvua ja kehitystä siten, että oppilas / opiskelija kykenee edistämään opiskeluvalmiuksiaan ja sosiaalista kypsymistään sekä kehittämään elämänsuunnittelun kannalta tarpeellisia tietoja ja taitoja. Hän vastaa luokkamuotoisesta ohjauksesta sekä erityisesti opinto-, koulutus- ja urasuunnitelmia koskevasta ohjauksesta sekä suunnittelee ja toteuttaa oppilaan / opiskelijan pedagogisia tukitoimia yhteistyössä opettajien kanssa.

Rehtori / koulunjohtaja vastaa opiskeluhuollon koordinoinnista ja organisoinnista, varmistaa opettajien osaamisen ja koulutuksen, kehittää toimintakulttuuria erilaista oppijaa tukevaksi, vastaa muistioiden laadinnasta, kehittää seurantajärjestelmää, korostaa oppilaiden / opiskelijoiden ja huoltajien yhteistyövelvoitetta.

Kouluterveydenhoitaja: oppilaan / opiskelijan fyysisen ja psyykkisen kasvun sekä kehityksen seuranta ja tukeminen eri luokka-asteiden määräaikaistarkastusten yhteydessä, oppilaan / opiskelijan kannustaminen omasta terveydestä huolehtimiseen, antaa ensiapua sekä ohjaa sairaustapauksissa oikeaan hoitopaikkaan, toimii yhteistyössä koululääkärin, opettajien, koulukuraattorin, oppilashuoltoryhmän, huoltajien ja oppilaiden /opiskelijoiden kanssa eri ikäryhmät ja ajan ilmiöt huomioiden.

Koulukuraattori auttaa oppilasta/opiskelijaa koulunkäyntiin, kaveri- ja perhesuhteisiin, mielialaan, käytöksen haasteisiin ja elämäntilanteiden muutoksiin liittyvissä asioissa. Kuraattori tekee yhteistyötä huoltajien, koulun henkilökunnan ja ulkopuolisten tahojen kanssa, kuten perheneuvolan, lastensuojelun ja terveydenhuollon kanssa.

Vastaava kuraattori: Vastaavan kuraattorin pääasiallisena tehtävänä on toimia opiskeluhuollossa sosiaalityön asiantuntijana. Vastaava kuraattori tarjoaa konsultoivaa ja ohjauksellista tukea opiskeluhuollon muille jäsenille sekä osallistuu opiskeluhuollon kehittämiseen.

Koulupsykologi auttaa oppilasta oppimiseen, koulunkäyntiin, ihmissuhteisiin ja vaikeisiin elämäntilanteisiin liittyvissä asioissa, vastaa psykologisista tutkimuksista, keskusteluavun antamisesta, ohjaamisesta ja neuvonnasta, toimii yhteistyössä huoltajien ja koulun työntekijöiden kanssa, tekee tarvittaessa yhteistyötä perheneuvolan, lastensuojelun ja terveydenhuollon kanssa.

2.3 Koulupsykologi ja -kuraattoripalvelut

Kuraattorien ja koulupsykologien työ tulee kohdentaa ensisijaisesti yhteisöllisiin, ehkäiseviin ja terveyttä edistäviin toimenpiteisiin. Kuraattorit ja koulupsykologit osallistuvat sekä ehkäisevien että terveyttä edistävien toimenpiteiden osaamisellaan koulujen opiskeluhoitoryhmiin ja myötävaikuttavat siten koulujen työskentelyyn kouluviihtyvyyden, turvallisuuden ja terveyden hyväksi. Tunnistamalla opintoihin ja fyysiseen, psyykkiseen tai sosiaaliseen terveyteen liittyvien ongelmien riskitekijät koulutasolla voidaan suunnitella tukitoimia näiden riskien minimoimiseksi.

Kuraattori ja psykologi osallistuvat yhteisöllisen oppilashuoltotyöhön lisäksi yksittäisten lasten tai nuorten asiaa käsitteleviin monialaisiin asiantuntijaryhmiin. Lisäksi he osallistuvat tarpeen mukaan monialaiseen yhteistyöhön lapsen pedagogisen tuen suunnittelussa.

Koulupsykologi antaa neuvontaa ja ohjausta lapsen ja nuoren kehitykseen, kasvatukseen, oppimiseen, pedagogiseen tukeen ja mielenterveyteen liittyvissä asioissa. Lapsi tai nuori voi käydä keskustelemassa asioistaan myös terapeuttien tukikäyntien muodossa. Psykologi voi olla vanhempien ja opettajien tukena etsimässä

ratkaisuja lapsen tilanteeseen. Hän voi tehdä mm. oppimiseen ja tunne-elämään liittyviä tutkimuksia ja arviointeja sekä ohjata tarvittaessa jatkotutkimuksiin. Psykologiset selvittelyt eivät ole subjektiivinen oikeus, vaan niitä tehdään koulupsykologin oppilaan tilanteesta ja selvittely- tai muiden tukitoimien tarpeesta tekemän arvion perusteella.

Koulukuraattorin työn tavoitteena on ehkäistä ja poistaa lapsen kehitykseen liittyviä sosiaalisia ja psyykkisiä vaikeuksia sekä edistää oppimista, hyvinvointia ja sosiaalisia valmiuksia. Koulukuraattori voi olla oppilaan tukena esimerkiksi silloin, kun on huolta lapsen koulunkäynnistä, käyttäytymisestä, tunne-elämästä, kaverisuhteista tai perhetilanteeseen liittyvistä asioista. Koulukuraattori voi käydä luottamuksellisia keskusteluja oppilaan kanssa, ja olla mukana oppilaan asioissa osana oppilashuoltoryhmää. Tarvittaessa koulukuraattori ohjaa oppilaan eteenpäin oikeanlaisen tuen saamiseksi.

Asiakkaaksi ohjaaminen

Koulukuraattorin tai koulupsykologin tuki yksittäiselle lapselle käynnistyy oppilaan tai opiskelijan, huoltajan, koulun työntekijän tai lasten ja nuorten kanssa työskentelevän ammattihenkilön yhteydenotolla. Oppilaalla on oikeus hakeutua kuraattorin ja psykologin vastaanotolle ilman, että asiasta keskustellaan huoltajan kanssa. Mikäli yhteydenottajana toimii joku muu kuin oppilas tai opiskelija itse, alakoulussa olevan oppilaan kohdalla pyritään siihen, että ennen tukikäyntiä yhteydenottaja keskustelee ensin huoltajan kanssa kuraattorille tai psykologille ohjaamisesta.

Yksittäisen lapsen oppilashuollollinen tuki voi käynnistyä myös monialaisen asian-tuntijaryhmän tapaamisella. Oppilashuollon työntekijä arvioi tuen tarpeen kiireellisyyden. Huoltajan kanssa sovitaan yhdessä asian hoitamisen aikataulusta. Huoltajalla ei ole oikeutta kieltää alaikäistä käyttämästä oppilashuollon palveluja.

- Kuraattorin ja psykologin palveluja on saatava määräajassa eli seitsemän työpäivän sisällä pyynnöstä, kiireellisissä tapauksissa samana tai viimeistään seuraavana työpäivänä.
- Opiskelijalla on oikeus saada välittömästi yhteys opiskeluterveydenhuoltoon.
- Kiireellisinä hoidetaan henkilökohtaiset tai yhteisöä kohtaavat kriisit, jotka edellyttävät koulupsykologin tai koulukuraattorin kriisityön asiantuntijuutta.
- Hyvin akuutissa tilanteessa lapsi voidaan ohjata suoraan terveydenhuoltoon tai erikoissairaanhoidon, sosiaalipäivystykseen tai paikalle voidaan kutsua tarvittaessa poliisi. Kiireellisinä pidettäviä asioita ovat lapsen itsetuhoisuus, psykoottiset oireet, vakavat ahdistusoireet, lähisuhdeväkivalta, seksuaalirikosasiat, vakavat väkivaltilanteet tai jos lapsi on selvästi vaaraksi itselle tai muille.

3 YHTEISÖLLINEN OPISKELUHUOLTO JA SEN TOIMINTATAVAT

Opiskeluhuollon monialainen **ohjausryhmä** vastaa opiskeluhuollon yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista. Ohjausryhmässä työskentelee opetuspäällikkö, hyvinvointipäällikkö, varhaiskasvatusjohtaja, yläkoulun rehtori, oppilaanohjaaja (yk ja lukio), erityisopettajien edustaja, vastaava kouluterveydenhoitaja, koulukuraattorit, esiopetuksen esihenkilö, koulupsykologi(t) mahdollisuuksien mukaan ja nuorisotoimen edustaja sekä huoltajien edustaja(t).

Yhteisöllisellä opiskeluhuollolla tarkoitetaan toimintakulttuuria ja toimia, joilla koko oppilaitosyhteisössä edistetään opiskelijoiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä opiskeluympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä. Yhteisöllistä opiskeluhuoltoa toteuttavat kaikki opiskeluhuollon toimijat.

Yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä on koulukohtainen ryhmä. Se vastaa koulun yhteisöllisestä opiskeluhuollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista. Ryhmän keskeinen tehtävä on yhteisön hyvinvoinnin, turvallisuuden ja terveyden ja ennaltaehkäisevien toimien edistäminen. Ehkäisevä työ käsittää opintojen sekä fyysisen, psyykkisen tai sosiaalisen terveyden ongelmien riskitekijöiden tunnistamisen ja tukitoimien suunnittelun riskien minimoimiseksi.

Yhteisölliseen opiskeluhuoltoryhmään kuuluvat:

rehtori / koulunjohtaja

erityis(luokan)opettaja(t)

luokanopettajat / aineenopettajat / esiopetuksen opettajat tai osa heistä koulun päätöksen perusteella

terveydenhoitaja, koulukuraattori, mahdollisuuksien mukaan koulupsykologi

yläkoulussa ja lukiossa opinto-ohjaaja

huoltajien edustaja

oppilas- / opiskelijaedustaja(t)

Ryhmään voidaan kutsua myös sosiaalitoimen edustaja tai muita edustajia.

Yhteisöllisen opiskeluhuoltoryhmän kutsuu koolle rehtori / koulunjohtaja / esiopetuksen esihenkilö, joka myös johtaa ryhmän toimintaa. Lukuvuosisuunnitelmaan kirjataan kouluittain myös yhteisöllisen opiskeluhuollon suunnitelma.

Yhteisöllinen opiskeluhuoltoryhmä kokoontuu vähintään 2–4 kertaa lukuvuodessa. Kokouksista kirjoitetaan muistiot. Ryhmässä käydään läpi yleisesti koulun kokonaistilannetta ja oppilas- / opiskelijaryhmien hyvinvointia, mm. seurataan luokkien poissaolomääriä ja kurinpitotoimia sekä mietitään toimintatapoja. Apuna tässä voidaan käyttää esim. huoltajilta, oppilailta / opiskelijoilta sekä sidosryhmiltä saatavaa palautetta. Palautetta voidaan kerätä esim. vanhempainilloista, oppilas- / opiskelijakunnista tai erilaisin kyselyin (mm. kiusaamiskyselyt).

Oppilaiden / opiskelijoiden ja huoltajien osallisuus ja kuulluksi tuleminen on yhteisöllisessä opiskeluhuollossa tärkeää ja hyvinvointia vahvistavaa. Ryhmän tulisi miettiä, miten kouluyhteisön yhteenkuuluvuutta, huolenpitoa ja avointa vuorovaikutusta voidaan parantaa. Parhaimmillaan osallisuutta lisäävät toimintatavat ennaltaehkäisevät ongelmia, niiden varhaista tunnistamista ja tuen järjestämistä.

Huoltajat voivat osallistua yhteisölliseen opiskeluhuoltoon myös vanhempainyhdistyksien kautta. Vanhempainyhdistykset tukevat koulutyötä omalta osaltaan ja voivat olla mahdollistamassa esim. välinehankintoja ja retkiä. Vanhempainyhdistyksessä on mukana opettajajäsen, joten tiedonkulku vanhempainyhdistyksestä kouluun ja toisinpäin on sujuvaa.

Oppilaat / opiskelijat pääsevät vaikuttamaan yhteisölliseen opiskeluhuoltoon oppilas- / opiskelijakunnan hallituksen toiminnan kautta ja olemalla läsnä yhteisöllisen oppilashuollon palaverissa.

Yhteisöllisessä opiskeluhuollossa hyödynnetään koulun ulkopuolisia lasten ja nuorten hyvinvointia edistäviä tahoja, kuten poliisia, sosiaali- ja nuorisotoimea ja seurakuntaa. Ohjausryhmässä on mukana sekä sosiaali- että nuorisotoimen edustaja, joten opiskeluhuollollinen yhteistyö on sitäkin kautta säännöllistä ja vaikuttaminen mahdollista.

3.1 Kouluympäristön terveellisyys ja turvallisuus

Kouluympäristön terveydellisten olojen tarkastus tehdään joka kolmas vuosi (Terveystarkastuslaki §16). Kouluympäristön terveellisyys ja turvallisuus on tarkastettava yhteistyössä oppilaitoksen ja sen oppilaiden/ opiskelijoiden, kouluterveydenhuollon, terveystarkastajan, työterveyshuollon, työsuojeluhenkilöstön ja tarvittaessa muiden asiantuntijoiden kanssa. Kouluterveydenhoitaja vastaa koolle kutsumisesta. Tarkastuksista tehdään pöytäkirja. Tarkastuksessa todettujen puutteiden korjaamista on seurattava. Rehtorilla / koulunjohtajilla on keskeinen vastuu koko kouluyhteisöstä ja koulutyön edellytysten järjestämisestä.

Kouluympäristöä kokonaisuutena hoidetaan yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Tärkeitä tahoja ovat mm. Tilapalvelut, palo- ja pelastustoimi. Havaitut korjaustarpeet kirjataan sähköiseen järjestelmään, jonka perusteella kiinteistönhoitaja/vahtimestari ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin.

Tilapalvelut tarkastavat pihan kiipeilytelineet ja keinut ja ilmoittaa kunnan tekniselle toimelle mahdollisista korjaustarpeista. Muina aikoina välituntivalvojat seuraavat laitteiden turvallisuutta ja ilmoittavat puutteista rehtorille / koulunjohtajalle, ja hän edelleen Tilapalveluihin (ellei ole toisin sovittu).

Oppilaita / opiskelijoita opetetaan opetussuunnitelman laaja-alaisten kokonaisuuksien (erityisesti L3) yhteydessä terveellisten elämäntapojen merkityksestä. Terveystarkastajan, koululääkärin ja hammashuollon antama terveysneuvonta tukee opetusta.

3.2 Järjestyssäännöt

Järjestyssäännöt ovat osa toimintakulttuuria. Ne ilmentävät yhteisön arvoja ja periaatteita. Niiden avulla edistetään koulun sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista ja yhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä.

Jokainen koulu päivittää järjestyssääntönsä vuosittain, ja ne hyväksytään osana lukuvuosisuunnitelmaa. Oppilaille / opiskelijoille tarjotaan mahdollisuus osallistua järjestyssääntöjen valmisteluun. Järjestyssäännöt ovat yhteisössä nähtävillä, ja ne ovat pysyvänä tiedotteena Wilmassa.

Järjestyssäännöt ovat voimassa ajan, jolloin oppilas / opiskelija osallistuu opetussuunnitelman mukaiseen toimintaan tai perusopetuslain tai siihen liittyvien säädösten nojalla laaditun suunnitelman mukaiseen toimintaan, esim. retket, kerhot ja leirikoulut (PoL 29§ 6 mom). Järjestyssääntörikkomuksista voi lukea yhtenäiskoulun osalta lisää Kurinpitosuunnitelmasta "Työrauhaa!"

3.3 Poissaolojen seuranta, ilmoittaminen ja niihin puuttuminen

Laihian perusopetuksessa on käytössä yhteinen poissaoloihin puuttumisen malli. Se kuvataan alla ja se on pysyvänä tiedotteena Wilmassa huoltajien ja oppilaiden luettavissa. Opettajia muistutetaan poissaolomallista lukuvuoden alkaessa ja uudet opettajat perehdytetään siihen.

Poissaolojen seuraaminen, niistä ilmoittaminen ja niihin puuttuminen Laihian perusopetuksessa

Perusopetuslain mukaan oppilaan tulee osallistua perusopetukseen, jollei hänelle ole erityisestä syystä myönnetty vapautusta (POL 26§). Vapautus opetukseen osallistumisesta voidaan myöntää oppilaalle vain tilapäisesti erityisestä syystä.

Huoltajalla on velvollisuus ilmoittaa Wilman kautta oppilaan poissaolosta mahdollisimman pian ensimmäisen poissaolopäivän aamuna.

Opettajien velvollisuus on kirjata oppilaan poissaolot Wilmaan.

Opetusryhmästä vastuussa oleva luokanopettaja, aineenopettaja tai luokanvalvoja seuraa säännöllisesti oppilaiden poissaoloja ja kiinnittää huomiota poissaolojen mahdolliseen säännönmukaisuuteen: poissaolojen toistumiseen esim. samana viikonpäivänä, samasta aineesta, saman opettajan tunnilta. Myös poissaolojen merkittävä lisääntyminen lukuvuoden aikana tai poissaolojen pitkittyminen voivat herättää huolta. Luokkatason poissaoloja seurataan koulukohtaisessa oppilashuoltoryhmässä.

Poissaolojen puuttumisen tuntirajat ovat 30 h 60 h, 80 h ja 120 h. Näiden täyttyessä luokanopettaja / -valvoja keskustelee oppilaan kanssa ja on yhteydessä huoltajiin. Tarvittaessa hän konsultoi oppilashuoltoa tai kutsuu asiantuntijaryhmän koolle sekä merkitsee toimenpiteen Wilmaan.

Huolta herättäviin poissaoloihin (huoltaja ei selvitä poissaoloja tai poissaolot ovat usein toistuvia yksittäisiä sairauspäiviä, kesken koulupäivää poistumisia tai toistuvia aamumyöhästymisiä) puututaan heti jo ennen ensimmäisen poissaolorajan täyttymistä. Luokanopettaja/-valvoja keskustelee asiasta oppilaan kanssa ja on yhteydessä huoltajiin. Oppilashuoltohenkilöstöä konsultoidaan matalalla kynnyksellä.

Seuraavassa tarkempi ohjeistus poissaolomäärien tuntirajojen mukaisesti:

30 poissaolotuntia

Vastuuhenkilö: luokanopettaja / luokanvalvoja

1. Jos poissaolot ovat ennalta anottuja lomina tai useammasta kokonaisuudesta, peräkkäisestä, huoltajan selvittämistä sairauspäivästä johtuvia: luokanopettaja / -valvoja keskustelee oppilaan kanssa ja on yhteydessä huoltajiin: selvitetään poissaolojen vaikutus opiskeluun ja mahdollisen lisätuen tarve. Luokanopettaja / -valvoja tekee Wilma-merkinnän "Keskustelu 30 h".

2. Jos poissaolot ovat huolta herättäviä (huoltaja ei selvitä poissaoloja tai poissaolot ovat usein toistuvia yksittäisiä sairauspäiviä, kesken koulupäivää poistumisia tai aamumyöhästymisiä): luokanopettaja / -valvoja tekee oppilaan

kanssa kartoituksen oppilaan kanssa poissaolojen syistä (esim. Hyvinvoinnin käsi) ja on yhteydessä huoltajiin (tapaaminen / puhelinkeskustelu).

- Luokanopettaja / -valvoja sopii oppilaan ja huoltajien kanssa seurannasta.
- Opiskeluhooltohenkilöstön (kuraattori / terveydenhoitaja) konsultointi mahdollisimman matalalla kynnyksellä.
- Tarvittaessa koulukoutsi / terveydenhoitaja / kuraattori ottaa oppilaan keskusteluun.

60 poissaolotuntia

Vastuuhenkilö: luokanopettaja / luokanvalvoja

1. Jos poissaolot ovat ennalta anottuja lomina tai useammasta kokonaisesta, peräkkäisestä, huoltajan selvittämästä sairauspäivästä johtuvia: luokanopettaja / -valvoja keskustelee oppilaan kanssa ja on yhteydessä huoltajiin; selvitetään poissaolojen vaikutus opiskeluun ja mahdollisen lisätuen tarve. Luokanopettaja / -valvoja tekee Wilma-merkinnän "Keskustelu 60 h".
2. Jos poissaolot ovat huolta herättäviä (huoltaja ei selvitä poissaoloja tai poissaolot ovat usein toistuvia yksittäisiä sairauspäiviä, kesken koulupäivää poistumisia tai aamuryöstymisiä):
 - Luokanopettaja / -valvoja kutsuu koolle monialaisen asiantuntijaryhmän huoltajan suostumuksella.
 - Poissaoloihin liittyessä terveydellistä huolta, konsultoidaan kouluterveydenhoitajaa tai ohjataan ottamaan yhteyttä lääkäriin. Sen jälkeen terveydenhoitaja ja / tai koululääkäri kutsutaan tarvittaessa monialaiseen yhteistyöhön oppilaan kokonaistilanteen kartoittamiseksi.
 - Tarvittaessa konsultoidaan koulun ulkopuolisia toimijoita tai kutsutaan mukaan monialaiseen asiantuntijaryhmään.
 - Monialainen asiantuntijaryhmä sopii tukitoimista ja seurannasta yhdessä oppilaan ja huoltajien kanssa.
 - o Oppilashuollon työntekijä jatkaa kartoitusta poissaolojen syistä ja kokonaistilanteesta (esim. SRAS-R koulupoissaolokysely) ja tarpeenmukaista työskentelyä perheen kanssa oppilaan koulunkäynnin tukemiseksi. Muita sopivia kartoituksia ovat: ISAP, koulunkäyntikyvyn arvio (Valteri).
 - o Yleisen tuen oppilaalle laaditaan tarvittaessa koulunkäynnin tueksi pedagoginen arvio tehostettuun tukeen siirtämiseksi.
 - o Sovitut toimenpiteet, vastuuhenkilö ja seurantalaveri kirjataan oppilashuoltokertomukseen.
 - Luokanopettaja / -valvoja merkitsee oppilaan tuntimerkintöihin merkinnän "Asiantuntijaryhmä/hoitajalaveri"
 - Sosiaalihuoltolain mukaista yhteydenottoa / lastensuojeluilmoitusta harkittava huolta herättävistä poissaoloista.

80 poissaolotuntia

Vastuuhenkilö: luokanopettaja / luokanvalvoja

1. Jos poissaolot ovat ennalta anottuja lomina tai useammasta kokonaisesta, peräkkäisestä, huoltajan selvittämästä sairauspäivästä johtuvia: luokanopettaja / -valvoja keskustelee oppilaan kanssa ja on yhteydessä huoltajiin; selvitetään poissaolojen vaikutus opiskeluun ja mahdollisen lisätuen tarve. Luokanopettaja / -valvoja tekee Wilma-merkinnän "Keskustelu 80 h".
2. Katso 60 poissaolotunnin ohjeistuksen kohdalta, mikäli poissaolot ovat nyt huolta herättäviä eikä monialainen asiantuntijaryhmä ole vielä kokoontunut. Asiantuntijaryhmän jo aiemmin kokoonnuttua toimi seuraavanlaisesti:
 - Monialainen asiantuntijaryhmä jatkaa seurantaä sovitun suunnitelman mukaan. Työskentely oppilaan, perheen ja mahdollisten yhteistyötahojen kanssa jatkuu koulunkäynnin tukemiseksi. Sovitut toimenpiteet, vastuuhenkilö ja seurantalaveri kirjataan oppilashuoltokertomukseen.
 - Sosiaalihuoltolain mukainen yhteydenotto / lastensuojeluilmoitus tehdään.
 - Tarvittaessa koulun ulkopuolisten tahojen konsultointi.

- Luokanopettaja / -valvoja tekee Wilma-merkinnän "Poissaolot 80 h" ja ilmoittaa rehtorille poissaolojen määrän.

120 poissaolotuntia

Vastuuhenkilö: luokanopettaja / luokanvalvoja ja rehtori

1. Jos poissaolot ovat ennalta anottuja lomina ja / tai useammasta kokonaisuudesta, peräkkäisestä, huoltajan selvittämistä sairauspäivästä johtuvia, luokanopettaja / -valvoja keskusteleo oppilaan kanssa ja on yhteydessä huoltajiin; selvitetään poissaolojen vaikutus opiskeluun ja mahdollisen lisätuen tarve. Konsultoidaan tarvittaessa terveydenhoitajaa. Luokanopettaja / -valvoja laittaa Wilma-merkinnän "Keskustelu 120 h".

2. Katso 60 poissaolotunnin ohjeistuksen kohdalta, mikäli poissaolot ovat nyt huolta herättäviä eikä monialainen asiantuntijaryhmä ole vielä kokoontunut - muuten toimi seuraavanlaisesti:

Luokanopettaja / -valvoja ilmoittaa rehtorille poissaolojen määrän

Rehtori ilmoittaa poissaolomäärän sivistysjohtajalle. Rehtori merkitsee oppilaan tuntimerkintöihin "Tieto sivistysjohtajalle (120 h)".

Sivistysjohtaja lähettää huoltajalle kirjallisen ilmoituksen oppivelvollisuuden laiminlyönnistä sekä palaverikutsun koulun niin pyytässä. Ilmoitus / kutsu lähetetään tällöin myös tarpeellisille yhteistyötahoille.

Sosiaalihuoltolain mukainen yhteydenotto / lastensuojeluilmoitus tehdään.

Jos huoltaja laiminlyö velvollisuutensa valvoa oppivelvollisuuden täyttämistä, oppivelvollisen asuinkunta voi tehdä hänestä tutkintapyyntöä poliisille.

Lukion poissaolosäännöt

Ryhmänohjaaja / aineenopettaja

opiskelijoiden poissaolot merkitään Wilmaan
 jokainen poissaolo on selvittävä viipymättä Wilma-järjestelmälle tai ryhmänohjaajalle
 poissaolon hyväksytty syy on sairaus tai erillinen lupa
 hyväksytty poissaolo päättöviikolla edellyttää aina terveydenhoitajan tai lääkärin todistusta
 ryhmänohjaaja voi myöntää luvan 1–3 päivän, etukäteen anottuun poissaoloon (erillinen lomake)
 ryhmänohjaaja tiedottaa opiskelijoille poissaolojen seurannasta
 ryhmänohjaaja seuraa ryhmänsä opiskelijoiden poissaoloja ja opintojen edistymistä
 aineenopettaja seuraa opiskelijoiden poissaoloja omien opintojaksojen aikana sekä ottaa tarvittaessa yhteyttä opiskelijaan ja ryhmänohjaajaan
 ryhmänohjaaja ottaa yhteyttä opiskelijaan, jolle on kertymässä selvittämättömiä poissaoloja opintojaksolla
 liiallinen määrä poissaoloja voi johtaa opintojakson keskeyttämiseen tai kurssin arvostelematta jättämiseen
 ryhmänohjaaja ilmoittaa huoltajalle poissaolojen seurauksista, tarvittaessa käynnistetään yksilöllinen opiskeluhoito

Rehtori

tiedottaa huoltajille ja opiskelijoille poissaolojen seurannasta
 myöntää luvan yli kolmen päivän mittaisiin poissaoloihin (erillinen lomake)
 ilmoittaa opiskelijalle ja huoltajalle, että opiskelijan katsotaan eronneen lukiosta, mikäli poissaolot ovat jatkuneet pitkän aikaa ja selityksiä niihin ei ole saatu

3.4 Tapaturmien ehkäiseminen ja hoitoon ohjaus

Koulutapaturmalla tarkoitetaan perusopetuksen oppilaille / lukion opiskelijoille koulussa tai kotimatalla sattunutta äkillistä ulkoisen ruumiin vamman aiheuttamaa odottamatonta tapahtumaa. Koulutapaturmina korvataan myös sellaiset vammat, jotka ovat syntyneet opintokäynnillä, opintoretkellä, leirikoulussa, ap- / ip-toiminnassa tai välittömällä matkalla niihin, mikäli ne sisältyvät koulun lukuvuosisuunnitelmaan.

Kouluympäristö pyritään pitämään mahdollisimman turvallisenä. Välitunneilla on jatkuva valvonta. Tapaturmia ehkäistään myös rauhallisella ja hallitulla käytöksellä. Mikäli koulutapaturma pääsee sattumaan, oppilasta / opiskelijaa hoidetaan tilanteen mukaisesti koululla, terveyskeskuksessa tai sairaalassa. Sattuneesta tapaturmasta ilmoitetaan heti huoltajalle.

Tilanteessa vastuullisena ollut aikuinen tekee tapaturmasta ilmoituksen Wilmaan, joka mahdollisuuksien mukaan välitetään huoltajan kautta hoitavalle taholle tiedoksi. Vakavammista tapaturmista tehdään vakuutusyhtiölle vahinkoilmoitus mahdollista myöhempääkin hoidon tarvetta varten (linkki vahinkoilmoitukseen intrassa). Vahinkoilmoitus toimitetaan sähköisesti talouspäällikölle. "Vahinko-ohjeita"-nimisessä oppaassa on kuvattu prosesseja tarkemmin.

EA-taitoja pyritään pitämään tuoreena niin, että vähintään yhdellä koulun opettajista on voimassa oleva EA1-kortti. Henkilökuntaa kannustetaan osallistumaan joko kunnan tai muun tahon järjestämiin EA-koulutuksiin. Kunnan intrassa pidetään rekisteriä henkilöstön EA-koulutuksista.

Oppilaita / opiskelijoita ohjataan turvalliseen liikennekäyttäytymiseen, mm. käyttämään pyöräilykypärää. Koulukuljetettavat oppilaat / opiskelijat käyttävät turvavöitä.

3.5 Tupakkatuotteiden ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen

Päihdetyö peruskoulussa ja lukiossa on ensisijaisesti ennaltaehkäisevää. Työn tavoitteena on vähentää päihteiden kysyntää, saatavuutta, tarjontaa ja päihdehaittoja sekä edistää terveyttä, turvallisuutta ja hyvinvointia. Koko Laihian kunta on savuton työ- ja opiskeluympäristö. Sääntö koskee kaikkia koulun alueella liikkuvia, myös aikuisia. Päihteiden käyttö on ehdottomasti kielletty.

Päihdesuunnitelma on oppilaitoksen työntekijöiden, opiskeluterveydenhuollon ammattilaisten sekä opiskelijoiden ja huoltajien yhteinen sopimus siitä, miten oppilaitoksessa toimitaan opiskelijoiden päihteiden käytön ehkäisemiseksi (päihdesuunnitelma) ja päihdeongelmiin puuttumiseksi (toimintamalli). On tärkeää, että henkilökunta, opiskelijat ja huoltajat ovat tietoisia koulun päihdetoimintamallista.

3.5.1 Päihdekasvatus

Päihdekasvatuksen on hyvä alkaa varhain. Riskikäyttäytymiseltä suojaavia valmiuksia voi harjoitella jo varhaiskasvatuksessa ja ensimmäisillä koululuokilla. Lapset ja nuoret törmäävät ympäristössään päihteiden- ja nikotiinituotteiden käyttöön sekä rahapelaamiseen jo ennen omakohtaista kokemusta niiden käytöstä. Lapset ja nuoret ovatkin usein hyvin kiinnostuneita päihteistä, tupakka- ja nikotiinituotteista sekä rahapeleistä. Heidän kanssaan voi keskustella siitä, mitä he jo tietävät ja vastata kysymyksiin. Kasvatuksessa on otettava huomioon, että

liian varhain annettu päihdespesifi tieto voi kuitenkin kääntyä tarkoitusta vastaan ja lisätä kiinnostusta käyttöä kohtaan tai luoda mielikuvia käytön normaaliudesta omassa ikäryhmässä.

Hyvä päihdekasvatus perustuu vuorovaikutukseen. Lapsille ja nuorille tulee antaa aktiivinen rooli ja mahdollisuuksia pohtia, kyseenalaistaa sekä harjoitella erilaisia taitoja ikä- ja kehitysvaiheeseen sopivalla tavalla. Pelkkä tiedon yksisuuntainen jakaminen ei ole tehokasta.

Vaikuttava päihdekasvatus perustuu myös jatkuvuuteen. Se tavoittaa jokaisen lapsen ja nuoren säännöllisesti eri ikäkausilla ja eri toimijoiden toimesta. Pistemäisellä toiminnalla ei saavuteta pysyviä tuloksia. Pitkäjänteisesti koulun ja oppilaitoksen arjessa tapahtuva ehkäisevä päihdetyö on keskeinen osa kunnan ehkäisevän päihdetyön kokonaisuutta. Se nivoutuu muissa lasten ja nuorten arkiympäristöissä – kuten harrastuksissa, nuorisotoiminnassa ja kodeissa – toteutettavaan ehkäisevään päihdetyöhön ja kasvatukseen. Koulujen erilaiset tapahtumat ja kampanjat voivat tukea työtä, jos ne sidotaan laajempaan ehkäisevän päihdetyön kokonaisuuteen.

Alle 18-vuotiaille myydään erilaisia päihteitä ja nikotiinituotteita somekanavien kautta. On myös tärkeää ohjata oppilasta käyttämään vastuullisesti ja turvallisesti tieto- ja viestintäteknologiaa tiedon hankinnassa ja vuorovaikutuksen välineenä.

3.5.2 Päihdekasvatus osana oppiaineiden opetusta

Päihdekasvatus kuuluu ympäristöopin (luokat 1–6) ja terveystiedon (luokat 7–9 ja lukio) oppiaineeseen. Opetuksen tavoitteista ja keskeisistä sisällöistä on säädetty opetussuunnitelman perusteissa. Sieltä voidaan nostaa kullekin luokka-asteelle asetettuja tavoitteita päihdekasvatukseen.

Päihdekasvatuksen keskeiset teemat soveltuvat osaksi muitakin oppiaineita. Päihdekasvatuksen sisällyttäminen eri oppiaineisiin ja opintokokonaisuuksiin tukee ehkäisevän päihdetyön kokonaisvaltaista toteuttamista.

3.5.3 Ennaltaehkäisevä työ

Päihdetyössä on todettu toimivaksi seuraavat ennaltaehkäisevät asiat:

- Elämäntaitojen vahvistaminen
- Haastavien elämäntilanteiden rakentavalla tavalla käsittelemään opetteleminen
- Hyvän käytöksen tunnistaminen ja siihen huomion kiinnittäminen
- Mielenterveyden haasteiden huomioiminen ja niihin puuttuminen
- Rehellinen ja tosiasioihin perustuva vuoropuhelu ja vuorovaikutus
- Päihteistä keskusteleminen, niiden problematisoiminen ja väärinkäsitysten

korjaaminen

- Ikä- ja kehitystasolle sopivalla tavalla sosiaalisista normeista, asenteista ja päihteiden

positiivisista ja negatiivisista seurauksista keskusteleminen

- Pitkäjänteinen työ, toistuvat toimenpiteet
- Mallit ja menetelmät, jotka soveltuvat lasten ikä- ja kehitystasoon
- Selvät kiellot ja seuraamukset päihteiden käyttöön liittyen kotona, koulussa ja vapaa-ajalla
- Sama viesti eri tahoilta - kotoa, koulusta, vapaa-ajan harrastuksista jne.
- Johdonmukainen puuttuminen mahdolliseen päihteiden kokeiluun ja käyttöön
- Päihteidenkäytön lyhytaikaisten vaikutusten esille tuominen, esim. kontrollin menettäminen, onnettomuusriski, riidat, taloudelliset vahingot, rikosrekisterimerkintä

Vuosittain koulukohtaisesti voidaan lukuvuosisuunnitelmaan nostaa esille toimintatapoja päihteiden ennaltaehkäisyssä.

3.5.4 Päihdetilanteen seuraaminen

Koulun tai oppilaitoksen päihdetilannetta voidaan seurata monien eri lähteiden kautta, esim. Kouluterveyskysely, TEAvisari, yhteenvedot terveystarkastuksista, havaitut käyttö- ja välittämistilanteet. Rehtori laatii yhteenvedon valitsemallaan tavalla ja tiedottaa siitä yhteisöllisessä opiskeluhollossa.

3.5.5 Opiskeluholllon tuki

Terveystarkastuksissa vuosittain on esillä terveelliset elämäntavat. Tässä yhteydessä otetaan aina esille myös sekä oppilaan/opiskelijan että huoltajien päihdetottumukset.

Alla olevissa malleissa on ohjeita oppilashuollon toimijoiden mukaan ottamisesta ja hoitoon ohjaamisesta.

3.5.6 Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö

Päihdetyön suunnitelma oli lausuntokierroksella vanhempainyhdistyksissä. Palautteena saatiin, että huoltajia on tärkeä heti informoida koulussa esiin tulleen päihde-epäilystä. Selkeitä seuraamuksia ja toimintamalleja (alla) pidettiin tärkeänä. Kotien tulee olla tietoisia koulun toimintamalleista. Ne ovat verkossa kaikkien nähtävillä.

3.5.7 Toimintamallit eri tilanteissa

Puheeksiottaminen

Alaikäisten nuorten päihteiden sekä tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöön ja rahapelaamiseen tulee puuttua aina. Mitä aiemmin oppilaan tai opiskelijan päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttö tai

rahapelaaminen otetaan puheeksi, sitä paremmat ovat mahdollisuudet auttaa lasta tai nuorta. On myös tärkeää tunnistaa riskiä lisäävät ja riskeiltä suojaavat tekijät, kuten mielenterveyden haasteet tai ongelmat perheessä.

Jos on huolissaan lapsesta tai nuoresta, voi aina suositella ottamaan huolen puheeksi, jos tuntuu siltä, ettei lapsella tai nuorella ole kaikki hyvin. On aina parempi ottaa huoli puheeksi turhaan, kun ei ollenkaan. Ensimmäinen voi jutella muiden vastuuhenkilöiden kanssa, kuten rehtorin tai opiskelijaterveydenhuollon henkilöstön kanssa. Vaihtoehtoisesti voi myös ottaa asian puheeksi lapsen tai nuoren kanssa tai ottaa yhteyttä vanhempiin.

Jos huomaa, että huoli on aiheellinen, on tehtävä lastensuojeluilmoitus. Lastensuojelu-ilmoituksen voi tehdä kuka tahansa aikuinen, joka huomaa, että lapsella tai nuorella ei ole hyvä olla. Jos ainoastaan haluaa konsultoida lastensuojelua, ei mainita nimiä.

Alla linkitetty THL:n ohjeistus päihteiden käytön puheeksiotosta. Sen kolme peruseriaatetta on:

1. Kartoita päihde ja sen käyttö, määrä ja käyttötiheys.
2. Keskustele ja motivoi.
3. Sovi jatkosta ja seurannasta.

<https://thl.fi/fi/web/alkoholi-tupakka-ja-riippuvuudet/ehkaiseva-paihde-tyo/puheeksiotto-ja-mini-interventio>

Päihteiden käyttö koulussa

Päihteiden käyttö on kiellettyä koulussa. Päihteettömyys koskee myös koulun matkoja, retkiä, leirejä ja kilpailuja. Jos päihteiden käyttöä havaitaan tai sitä epäillään, siihen tulee johdonmukaisesti puuttua. Opettajan tulee olla yhteydessä opiskeluhooltoon yhdessä oppilaan kanssa, jos päihteiden käyttöä tunnistetaan koulussa tai oppilaitoksessa. Yhteydenotosta tulee ilmoittaa huoltajalle. Alaikäiseltä takavarikoidaan päihteet, koska lain mukaan alaikäinen ei saa pitää hallussaan

Lastensuojelulaki velvoittaa kaikkia opetustoimen, sosiaali- ja terveydenhuollon, nuorisotoimen ja seurakunnan työntekijöitä tekemään lastensuojeluilmoituksen, mikäli lapsen / nuoren oma käyttäytyminen tai muut kehitystä vaarantavat olosuhteet sitä edellyttävät.

Kun oppilas on täysi-ikäinen, hän ei kuulu lastensuojelun alaisuuteen. Oppilaan täysi-ikäisyys ei kuitenkaan vapauta esim. koulua ja opiskelijahuoltoa vastuusta työskennellä oppilaan terveyttä edistävästi.

Oppilas käyttää tupakka- tai nikotiinituotteita koulupäivän aikana

Oppilas jää tupakka- tai nikotiinituotteista kiinni ensimmäisen kerran:

1. Asiasta keskustellaan oppilaan kanssa.
2. Ilmoitetaan asiasta luokanvalvojalle ja/tai rehtorille.
3. Oppilas soittaa huoltajalleen opettajan/rehtorin valvonnassa.
4. Oppilaalle annetaan jälki-istunto (1 h).
5. Takavarikoidaan alaikäisen hallussa olevat tupakka- tai nikotiinituotteet. Kirjataan Wilmaan haltuunotetut aineet. Huoltaja voi ne halutessaan noutaa 3kk aikana. Muussa tapauksessa ne hävitetään.

Oppilas käyttää tupakka- tai nikotiinituotteita toistamiseen:

1. Jos mahdollista, otetaan terveydenhoitaja mukaan yhteiseen keskusteluun. Yhteydenotto huoltajaan.
2. Sovitaan jatkotoimista ja seurannasta.

3. Takavarikoidaan alaikäisen hallinnassa olevat tupakka- tai nikotiinituotteet. Kirjataan Wilmaan haltuunotetut aineet. Huoltaja voi ne halutessaan noutaa. Muussa tapauksessa ne hävitetään.

Oppilas jatkaa tupakka- tai nikotiinituotteiden käyttöä:

1. Oppilas ja huoltaja kutsutaan harkinnan mukaan yksilölliseen oppilashuoltoryhmään.
2. Ryhmä harkitsee jatkotoimenpiteet.
3. Takavarikoidaan alaikäisen hallinnassa olevat tupakka- tai nikotiinituotteet. Kirjataan Wilmaan haltuunotetut aineet. Huoltaja voi ne halutessaan noutaa. Muussa tapauksessa ne hävitetään.

Epäily päihteiden käytöstä

Oppilaalla voi olla paljon koulupoissaoloja tai muita koulunkäynnin ongelmia, joihin mahdollisesti liittyy myös päihteiden käyttöä. Kts. poissaoloihin puuttumisen malli.

Epäily oppilaan päihtymyksestä koulussa - akuutti tilanne

Pyydetään työpari mukaan ja keskustellaan oppilaan kanssa tilanteesta.

Mikäli päihtymysepäily oppilas on uhkaava ja-/tai vaarantaa oman tai toisten turvallisuuden, soitetaan hätänumeroon 112.

Muussa tapauksessa otetaan yhteyttä huoltajaan ja pyydetään hakemaan oppilas pois koulusta ja/tai ohjataan tarvittaessa saamaan terveydenhoitoa. Ellei huoltajaa tavoiteta, otetaan yhteys Pohjanmaan sosiaali- ja kriisipäivystykseen puh.nro 06 218 9555.

Koululta tehdään lastensuojeluilmoitus.

Pidetään (tarvittaessa) neuvottelu yksilöllisessä oppilashuoltoryhmässä koulunkäynnin tukemiseen liittyvistä asioista. Jos huoltaja ei kutsusta huolimatta tule neuvotteluun tai oppilas ei suostu missään vaiheessa yhteistyöhön päihteiden tai huumeiden käytön selvittämiseksi, tehdään toinen lastensuojeluilmoitus.

Tarvittaessa ohjataan oppilashuollollisten palveluiden pariin, esim. kuraattori, koulupsykologi, kouluvalmentaja tai terveydenhoitaja. Muita mahdollisia palveluita ovat mm. etsivä nuorisotyö, Ankkuri-toiminta, Klaara, lasten- tai nuorisopsykiatrian poliklinikka.

Päihteiden myyminen

Päihteiden välittäminen ja myyminen alaikäiselle on laitonta eikä alaikäinen saa lain mukaan edes pitää hallussaan tupakkatuotteita ja päihteitä.

Kun epäillään, että joku on myynyt / välittänyt päihteitä tai nikotiinituotteita alaikäiselle, otetaan yhteyttä Ankkuritiimiin. Jos on kyse ulkopuolisesta myyjästä / välittäjästä, soitetaan poliisin vihjepuhelimeen 0295 415 501 tai lähetetään tieto sähköpostitse vihjeet.pohjanmaa@poliisi.fi.

Jos päihteiden myyminen (tai epäily siitä) jatkuu kouluajalla, asia otetaan uudelleen puheeksi nuoren kanssa ja asiasta ilmoitetaan huoltajalle. Koulun johtoa tiedotetaan asiasta ja harkitaan tapauskohtaisesti jatkotoimenpiteitä.

Päihteet ja laki

Alkoholilaki 83§ (28.12.2017/1102) Henkilö, joka on 20 vuotta nuorempi, ei saa pitää hallussa väkevää alkoholiuomaa. Henkilö, joka on 18 vuotta nuorempi, ei saa pitää hallussa mietoa alkoholiuomaa.

Tupakkalaki 118§ (29.6.2016/549) Alle 18-vuotias ei saa pitää hallussaan tupakkatuotetta tai nikotiinainestettä.

Huumausainelaki 5§ (30.5.2008/373) Huumausaineen tuotanto, valmistus, tuonti Suomen alueelle, vienti Suomen alueelta, kuljetus, kauttakuljetus, jakelu, kauppa, käsittely, hallussapito ja käyttö on kielletty.

Lastensuojelulaki (13.4.2007/417) Lastensuojeluilmoitus on tehtävä aina, kun herää epäily, että lapsen lastensuojelun tarve pitäisi selvittää.

Ilmoituksen taustalla voi olla hyvin erilaisia seikkoja. Niitä voi olla esimerkiksi lapsen tarpeiden laiminlyönti, lapsen heitteillejättö, puutteet hoidossa tai huolenpidossa, huoltajan päihde- tai mielenterveysongelmat tai jaksamattomuus, lapsen oma päihteiden käyttö, itsetuhoisuus tai rikoksilla oireilu, huoltajan ja lapsen väliset vakavat vuorovaikutusongelmat tai lapsen suhteeton vastuu perheen arjesta, esimerkiksi huoltajan sairauden vuoksi.

Lastensuojeluilmoituksen tekemisessä pitää olla matala kynnyks. Jos et ole varma, pitäisikö sinun tehdä lastensuojeluilmoitus, kysy asiaa hyvinvointialueen sosiaalityöntekijältä kertomatta lapsen henkilöllisyyttä. Lastensuojeluilmoituksen voi tehdä puhelimitse, kirjallisesti lomakkeella tai käymällä virastossa.

3.6 Koulukuljetukset

Koulukyytiin ovat oikeutettuja ne esiopetuksen ja 1. luokan oppilaat, joiden koulumatka on yli kolme kilometriä. Peruskoulun 2.–9. luokkalaisille kuljetus järjestetään, mikäli matka on yli viisi kilometriä. Matkan pituuden lisäksi koulukuljetukseen voi olla oikeutettu lääkärinodistuksen perusteella. Tästä tekee harkinnanvaraisen päätöksen huoltajan hakemuksesta sivistysjohtaja. Kunnan sivuilla olevassa koulukuljetusoppaassa on tarkempia ohjeita ja tietoja mm. odotusajoista ja turvallisuudesta:

https://www.laihia.fi/files/7562/Koulukuljetusopas_2023.pdf

Oppilaille / opiskelijoille kerrotaan turvallisesta liikennekäyttäytymisestä kyyditystä odotettaessa ja kyydistä pois astuttaessa.

3.7 Suunnitelma oppilaiden / opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, syrjinnältä, kiusaamiselta ja häirinnältä

Väkivallan, kiusaamisen ja häirinnän ehkäisy ja siihen puuttuminen kuuluvat kaikille kouluyhteisössä työskenteleville. Häiriökäyttäytymiseen puututaan aina ja heti.

Aiheesta on erillinen asiakirja kunnan sivuilla: **Koulussa tapahtuvan kiusaamisen, häirinnän, syrjinnän ja väkivallan ennaltaehkäisyn, puuttumisen ja tapausten seurannan suunnitelma**

3.8 Toiminta äkillisissä kriiseissä ja uhka- ja vaaratilanteissa

Toimenpiteet vaaratilanteiden ehkäisemiseksi ja suojautumistoimenpiteet ovat koulukohtaisia ja perustuvat kunkin koulun todellisiin vaaratekijöihin. Vaaratekijöiden mukaan on laadittu yksityiskohtainen suunnitelma vaaratilanteiden ehkäisemiseksi, tarvittavista toimenpiteistä ja toteutetuista järjestelyistä. Nämä asiat näkyvät

pelastus- ja kriisu suunnitelmassa. Suunnitelmaa arvioidaan ja päivitetään tarpeen mukaan yhteistyössä opiskelu-huoltohenkilöstön kanssa. Suunnitelma on opettajanhuoneessa kaikkien henkilökuntaan kuuluvien saatavilla. Siihen perehdytetään uudet työntekijät.

[Kriisu suunnitelma 2024](#)

Kriisitilanteita ehkäistään noudattamalla yleisiä järjestys- ja turvallisuussääntöjä. Osa kriisien ehkäisyä on turvallisuussuunnitelmien laatiminen. Se laaditaan, kun opettaja lähtee ryhmänsä kanssa lukujärjestyksestä poikkeavasti esim. leirikouluun. Nämäkin retket tulee olla kirjattuna lukuvuosisuunnitelmiin.

Arjen turvallisuudesta vastaa yksikössä työskentelevä rehtori / koulunjohtaja.

4 YKSILÖKOHTAISEN OPPILAS- / OPISKELIJAHUOLLON JÄRJESTÄMINEN

Yksilökohtaisella opiskeluhuollolla tarkoitetaan oppilaalle / opiskelijalle annettavia kouluterveydenhuollon palveluja, psykologi- ja kuraattoripalveluja sekä yksittäistä oppilasta / opiskelijaa koskevaa monialaista opiskeluhuoltoa. Sen tavoitteena on seurata ja edistää yksittäisen oppilaan / opiskelijan kokonaisvaltaista kehitystä, terveyttä, hyvinvointia ja oppimista. Opiskeluhuollon avulla pyritään turvaamaan varhainen tuki ja ehkäisemään ongelmien syntymistä.

Yksilökohtainen opiskeluhuolto perustuu aina oppilaan / opiskelijan, ja tarpeen niin vaatiessa huoltajan suostumukseen. Oppilaan / opiskelijan osallisuus, omat toivomukset ja mielipiteet otetaan huomioon häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuissa hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muiden henkilökohtaisten edellytystensä mukaisesti. Vuorovaikutus on avointa, kunnioittavaa ja luottamuksellista.

4.1 Yksilökohtaisen opiskeluhuollon ryhmät

Yksilökohtainen opiskeluhuolto koostuu asiantuntijaryhmän tai oppimisen tuen ryhmän palveluista.

Asiantuntijaryhmä koostuu monialaisesta henkilöstöstä, esimerkiksi kuraattorista, sosiaalityöntekijästä, terveydenhoitajasta, lääkäristä, psykologista, erityisopettajasta, luokanopettajasta tai ryhmänohjaajasta. Huoltajat ovat tärkeä osa asiantuntijaryhmää lapsensa asioiden käsittelyssä. Asiantuntijaryhmän avulla ratkotaan monialaista osaamista vaativia asioita.

Asiantuntijaryhmä voi tarvittaessa oppilaan / opiskelijan ja/tai huoltajan luvalla konsultoida kasvatus- ja perheneuvolan, nuorisopalveluiden, aamu- ja iltapäivätoiminnan tai muiden oppilaan / opiskelijan kanssa toimivien tahojen edustajia. Ryhmään osallistuvat vain ne henkilöt, joille asia tehtäviensä puolesta kuuluu.

Asiantuntijaryhmä kokoontuu tarvittaessa. Kokoontusjuna voi olla kuka tahansa lapsen asioista vastaava henkilö, myös huoltaja. Koska asiantuntijaryhmän kokoaminen edellyttää oppilaan / opiskelijan sekä huoltajan suostumuksen, siksi asiantuntijaryhmän tarpeesta kokoontua tiedotetaan aina huoltajille (esim. Wilma-viesti). Oppilaan / opiskelijan osallisuus, omat toivomukset ja mielipiteet otetaan huomioon häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuissa hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muiden henkilökohtaisten edellytystensä mukaisesti. Alle 12-vuotiaiden asioissa vanhemman rooli on merkittävä. Toivottavaa on, että huoltajat osallistuvat ryhmän kokoontumiseen.

Mikäli huoltajat ja oppilas / opiskelija eivät suostu asiantuntijaryhmän kokoontumiseen, ryhmää ei koota. Huoltajat eivät voi kuitenkaan kieltää asiantuntijaryhmän kokoontumisia, mikäli oppilas / opiskelija haluaa tukea. Jos lupia ei saada oppilaalta / opiskelijalta eikä huoltajilta, mutta huoli on tarpeeksi suuri ja vakava, opettajilla on virkavelvollisuus kääntyä asiassa lastensuojelun puoleen.

“Alaikäinen ja muu vajaavaltainen voi, ottaen huomioon hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muut henkilökohtaiset ominaisuutensa sekä asian laatu, painavasta syystä kieltää huoltajaansa tai muuta laillista edustajansa

osallistumasta itseään koskevan opiskeluhuoltoasian käsittelyyn sekä antamasta itseään koskevia salassa pidettäviä opiskeluhuollon tietoja huoltajalleen tai muulle lailliselle edustajalleen, jollei se ole selvästi hänen etunsa vastaista. Arvion vajaanvaltaisen edun toteutumisesta tekee opiskeluhuollon henkilöstöön kuuluva sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilö.”

Asiantuntijaryhmän käsittely kirjataan opiskeluhoitokertomuksiin, jotka tallennetaan sähköisesti kuraattorin / psykologin järjestelmiin ja / tai Wilman sähköiseen arkistoon. (Huom. Wilman muistiot eivät siirry nivelvaiheissa eteenpäin; tarvitaan paperituloste tai vastuuhenkilön nimeäminen myös seuraavassa vaiheessa.) Ryhmän vastuuhenkilö kirjaa yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi olennaiset tiedot opiskeluhoitokertomukseen. Opiskeluhuollon henkilöstö dokumentoi osallistumisensa asiantuntijaryhmän kokouksiin asiakas- tai potilasasiakirjaan. Muistiinpanoja voivat tehdä myös muut asiantuntijaryhmän jäsenet.

Oppimisen tuen ryhmä on pedagoginen ryhmä, jossa käsitellään oppilaan / opiskelijan oppimiseen ja koulunkäyntiin liittyviä haasteita ja arvioidaan opiskeluhuollon tarvetta. Oppimisen tuen ryhmän kokoontuminen ei edellytä oppilaan / opiskelijan tai huoltajan suostumusta. Ryhmään voi kuulua esimerkiksi erityis(luokan)opettaja, luokanopettaja, aineenopettaja, ryhmänohjaaja, opinto-ohjaaja sekä tarvittaessa rehtori tai muu asiantuntija.

Oppilaskohtaisen tuen suunnitelmiin kirjataan oppimisen tuen käytänteet. Ne laaditaan yhteistyössä huoltajan ja oppilaan / opiskelijan kanssa. Näin he pääsevät vaikuttamaan tuen suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin. (Huoltaja ei voi estää pedagogisen asiakirjan tekemistä.)

Huoltajien kanssa arvioidaan säännöllisesti yksilöllisen opiskelijahuollon tukitoimenpiteiden vaikuttavuutta. Jos oppimisen tuen ryhmä näkee oppilaan / opiskelijan asiassa tarvetta laajempaan oppilas- / opiskelijahuollolliseen käsittelyyn, kootaan monialainen asiantuntijaryhmä huoltajan suostumuksella.

4.2 Opiskeluhoitokertomusten laatiminen, säilyttäminen ja käsittely

Asiantuntijaryhmissä käsitellyt asiat kirjataan opiskeluhoitokertomuksiin. Opiskeluhoito-kertomukset arkistoidaan. (Wilmassa on käytössä muistio toiminto.) Myös muut opiskelu-huoltotehtävissä laaditut tai saadut yksittäistä oppilasta / opiskelijaa koskevat asiakirjat tallennetaan opiskeluhoitorekisteriin.

Opetuksen järjestäjä vastaa henkilötietojen käsittelystä ja ylläpitää rekisteriä. Rekisterin vastuuhenkilöt, rehtori ja koulunjohtajat, päättävät tietojen luovuttamisesta ja määrittävät käyttöoikeudet rekisteriin.

Opiskeluhoitorekisteriin tallennetut tiedot, jotka koskevat yksittäistä oppilasta taikka muuta yksityistä henkilöä, ovat salassapidettäviä. Salassapidettäviä tietoja ei saa antaa sivulliselle, ellei siihen ole kirjallista lupaa asianomaiselta oppilaalta / opiskelijalta tai ellei hänellä ole edellytyksiä arvioida suostumuksen merkitystä, hänen huoltajaltaan. Tiedon luovuttamiseen oikeuttavat myös eräät lait (Julkisuuslaki 24 § ja Perusopetuslaki 40 §).

Kouluterveydenhuollon henkilöstö, koulupsykologi ja kuraattori kirjaavat yksilökohtaisen opiskeluhoitotyön säädetysti potilaskertomukseen ja muihin potilasasiakirjoihin.

4.3 Henkilötietojen salassapito ja käsittely

”Opetuksen järjestämisestä vastaavien toimielinten jäsenet, 37 §:ssä tarkoitetut henkilöt, kouluterveydenhuollon edustajat, koulukuraattorit, koulupsykologit ja opetusharjoittelua suorittavat eivät saa sivullisille ilmaista, mitä he

ovat tämän lain mukaisia tehtäviä hoitaessaan saaneet tietää oppilaiden tai tässä laissa tarkoitetun henkilöstön taikka heidän perheenjäsentensä henkilökohtaisista oloista ja taloudellisesta asemasta.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa tai salassapitovelvollisuudesta erikseen säädetään, on oppilaan / opiskelijan oppilas- /opiskelijahuoltotyöhön osallistuvilla oikeus saada toisiltaan ja luovuttaa toisilleen sekä oppilaan / opiskelijan opettajalle ja tämän lain mukaisesta opetuksesta ja toiminnasta vastaavalle viranomaiselle oppilaan / opiskelijan opetuksen asianmukaisen järjestämisen edellyttämät välttämättömät tiedot.

Oppilaan / opiskelijan huoltajan tai muun laillisen edustajan yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella voidaan opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömiä salassa pidettäviä tietoja pyytää myös muilta tahoilta.

Jos oppilas / opiskelija siirtyy toisen opetuksen järjestäjän tämän lain mukaisesti järjestämään opetukseen tai toimintaan, aikaisemman opetuksen järjestäjän on salassapitosäännösten estämättä viipymättä toimitettava oppilaan / opiskelijan opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot uudelle opetuksen järjestäjälle. Vastaavat tiedot voidaan antaa myös uuden opetuksen järjestäjän pyynnöstä.” (Laki perusopetuslain muuttamisesta 642/2010, 40 §.)

Tietojensaantioikeus

”Opetuksen järjestäjällä on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada maksutta oppilaan opetuksen järjestämiseksi välttämättömät tiedot sosiaali- ja terveydenhuollon viranomaiselta, muulta sosiaalipalvelujen tai terveydenhuollon palvelujen tuottajalta sekä terveydenhuollon ammattihenkilöltä.” (Laki perusopetuslain muuttamisesta 642/2010, 41 §.)

Huoltajalla on oikeus saada huollettavaansa liittyviä asiakirjoja pyytämällä niitä jälkeensä. Asianosaisella itsellään on tähän tieteenkin sama oikeus. Asiakirjapyynnön voi jättää kirjallisesti Laihian kunnan sivuilla. Sivustajohtaja käsittelee pyynnön ja vie prosessia eteenpäin.

4.4 Kouluterveydenhuolto peruskoululaisille

Kouluterveydenhuolto on peruskoululaisille ja heidän perheilleen suunnattu lakisääteinen terveyspalvelu, joka on saatavilla koulupäivien aikana koululla tai sen välittömässä läheisyydessä.

Koko ikäluokan kattavat vuosittaiset terveystarkastukset muodostavat kouluterveydenhuollon toiminnan rungon. Laaja terveystarkastus tehdään 1., 5. ja 8. luokalla. Tarkastuksen tekevät terveydenhoitaja ja koululääkäri. Tarkastukseen kutsutaan oppilaan / opiskelijan lisäksi hänen huoltajansa. Tarkastuksista pois jäävien kahdeksaluokkalaisten palvelutarve selvitetään ottamalla yhteys huoltajiin.

Tarkastuksissa arvioidaan monipuolisesti oppilaan fyysistä ja psykososiaalista terveydentilaa, hyvinvointia ja oppimista. Terveystarkastukseen sisältyy aina yksilöllinen terveysneuvonta. Liikkuva koulu -hankkeen kautta pyritään vähän liikkuvia ohjaamaan myös liikuntaharrastusten pariin ja / tai yläkoululaisia koulu-PT:n liikuntaneuvontaan.

Laajoissa terveystarkastuksissa selvitetään lisäksi vanhempien ja koko perheen hyvinvointia. Huoltajan kirjallisella suostumuksella laajaan terveystarkastukseen sisällytetään opettajan arvio oppilaan selviämisestä ja hyvinvoinnista koulussa. Kouluterveydenhoitajan tai lääkärin vastaanotolta voidaan ohjata myös kuraattorin ja koulupsykologin vastaanotoille.

Sairaanhoito kuuluu kouluterveydenhuollon työhön vain osittain. Koulupäivän aikana sattuneet tapaturmat hoidetaan. Kouluterveydenhoitajien vastaanotoilla on saatavilla rajoitetusti materiaaleja, ja perushoidosta voidaan huolehtia.

Terveystarkastusten lisäksi kouluterveydenhuollossa tavataan oppilaita ja perheitä yksilöllisen tarpeen mukaisesti. Oppilaat voivat tulla aikaa varaamatta keskustelemaan oireistaan ja mieltä askarruttavista asioista. Lisäkäynneillä voidaan perehtyä selvittelyä vaativiin asioihin sekä seurata terveys- ja hyvinvointitilannetta, kasvua ja kehitystä tai perheen tilannetta terveystarkastusten välillä.

Hyvinvointialueen on järjestettävä oppilaan tarpeen mukaisesti oppilaalle maksutta tämän terveydentilan toteamista varten seuraavat erikoistutkimukset:

- erikoislääkärin tekemä näön tai kuulon tutkimus ja hänen määräämänsä muut tarvittavat tutkimukset
- lasten- tai nuorisopsykiatriin tekemä tutkimus mielenterveyden selvittämiseksi
- psykologin tutkimus.

Jos opettaja / luokanvalvoja on huolissaan oppilaan poissaoloista, on hyvä tiedottaa asiasta myös terveydenhoitajaa, joka voi ottaa asian esille terveystarkastuksessa.

Laihian yläkoululla ja lukiolla työskentelee kahtena päivänä viikossa psykiatrinen sairaanhoitaja, jolle ohjaututaan joko kuraattorin tai kouluterveydenhoitajan kautta. Sairaanhoitaja on osa hyvinvointialueen kouluhin sijoitettuja perustason mielenterveyspalveluja - ei varsinaista opiskeluhoitoa.

Opiskeluterveydenhuolto lukiolaisille

Lukion 1.vuoden opiskelijoille tehdään määräaikainen terveystarkastus ja tarkastukset ajoittuvat niiden osalta kevätlukukaudelle. Lukion 2. ja 3. vuoden opiskelijoille tulee kutsuja terveydenhoitajalle harkitummin, esimerkiksi kontroleihin. Kaikki 2. vuoden opiskelijat kutsutaan lakisääteiseen lääkärintarkastukseen.

4.5 Suun terveydenhuolto

Suun terveydenhuolto on osa kouluterveydenhuoltoa, mikä tulee huomioida koulujen opetussuunnitelmissa ja kouluterveydenhuollon suunnitelmissa. Oppilaan / opiskelijan suun määräaikaistarkastuksen tekee hammaslääkäri, suuhygienisti tai täydennyskoulutuksen saanut hammashoitaja. Oppilaiden suun terveystarkastuksiin sisältyy aina myös hammaslääkärin tutkimuksia, jotka kohdennetaan tarpeen mukaan. Lisäksi tehdään tarvittaessa erikoisalakohtaisia suun tutkimuksia.

Suun terveydenhuollon tehtävänä on tukea lasta ja hänen perhettään suun ja hampaiden terveyden edistämässä ja ylläpidossa, sairauksien välttämässä sekä terveiden elintapojen omaksumisessa.

Suun terveystarkastuksia järjestetään koko ikäluokan kattavina määräaikaistarkastuksina sekä yksilölliseen tarpeeseen perustuvina terveystarkastuksina. Pohjanmaan hyvinvointialueen suun terveydenhuollossa koululaiset kutsutaan määräaikaistarkastukseen 1., 3., 5. ja 8. luokalla sekä tarvittaessa useammin, mikäli oppilaalla on erityisiä riskitekijöitä. Koululaisten hammashoito järjestetään osana suun terveydenhuollon toimintaa alueen hammashoitoloissa. Sitä toteuttavat hammaslääkärit, hammashoitajat ja suuhygienistit.

Koulun ja kouluterveydenhuollon ja sen osana suun terveydenhuollon yhteistyötä tarvitaan esimerkiksi tupakan ja muiden päihteiden käytön ehkäisyssä. Yleissairauksia sairastavien, erityisopetuksessa olevien, vieraista kulttuureista tulleiden sekä pelkävien oppilaiden neuvonnassa ja hoidossa tarvitaan moniammatillista yhteistyötä. Sitä tarvitaan myös, jos suun terveydenhuollossa herää epäily koululaisen hoidon laiminlyönnistä tai

kaltoin-kohtelusta.

Lapselle, jolla on erityinen riski sairastua suusairauksiin, on järjestettävä tehostettu ehkäisevä suun terveydenhuolto ja yksilöllisesti määritellyt terveystarkastukset.

Kuljetukset suun terveydenhuoltoon

Lapsen huoltaja vastaa lapsen kuljetuksesta määräaikaistarkastuksiin. Lapsen kuljettamisesta koituvista kustannuksista on huoltajien mahdollisuus hakea korvausta hyvinvointialueelta terveydenhuoltolain § 16 mukaisesti.

Suunterveydenhuollon ennaltaehkäisevät- sekä jatkohoitokäynnit toteutetaan yksilöllisen suunnitelman ja hoidon tarpeen mukaisesti. Huoltaja vastaa lapsen kuljetuksesta käynneille. Huoltajalla on mahdollisuus hakea matkakorvausta KELA:sta.

4.6 Oppilaan / opiskelijan erityisruokavalion järjestäminen koulussa

Hyvinvointialue antaa lääkärintodistuksen vain sellaisesta allergiasta, jossa lapsella on riski saada anafylaktinen sokki ja jota varten on määrätty ensiapulääke tai muusta **voimakkaasta** allergisesta reaktiosta sekä keliakiasta. Lievistä allergisista oireista tai uskonnollisista/kulttuurisista syistä johtuvasta erityisruokavaliosta ei anneta lääkärintodistusta julkisessa terveydenhuollossa. Laktoosi-intoleranssi katsotaan tässä yhteydessä lieväksi vaivaksi.

Koulutuksen järjestäjät eivät vastaa syömishäiriöhoidon toteuttamisesta, mutta hoitotahon, kodin ja koulutuksen järjestäjän välinen yhteistyö on tärkeää oppilaan / opiskelijan parantumisen ja opintomenestyksen turvaamisen kannalta.

4.7 Oppilaan / opiskelijan sairauden vaatiman hoidon tai lääkityksen järjestäminen

4.7.1 Lääkehoitosuunnitelma

Tämä suunnitelma on tehty yhteistyössä perusopetuksen ja kouluterveydenhuollon kesken. Tätä suunnitelmaa noudatetaan Laihian esiopetuksessa, perusopetuksessa, lukiossa sekä koulujen aamu- ja iltapäivätoiminnassa. Suunnitelman ajan tasalla pitämisestä vastaavat yksiköt konsultoiden tarvittaessa muita asiantuntijoita.

Tämän lääkehoitosuunnitelman perustana on käytetty THL:n julkaisua "Turvallinen lääkehoito - Opas lääkehoitosuunnitelman tekemiseen sosiaali- ja terveydenhuollossa" (<https://www.julkari.fi/handle/10024/129969>). Oppaan luvussa 6 käsitellään varhaiskasvatuksessa ja kouluissa tapahtuvaa lääkehoitoa.

Lääkehoitoa koskevia suunnitelmia on kaksi:

- 1) yleinen lääkehoitosuunnitelma, joka sisältää lääkehoitoon liittyvät yleiset toimintamallit ja
- 2) henkilökohtainen lääkehoidon toteutussuunnitelma.

1. Yleinen lääkehoitosuunnitelma

Lääkehoitoon liittyvät toimijat ja vastuut

On olennaista, että oppilaan kanssa toimivat henkilöt saavat tiedot oppilaan sairaudesta ja sen vaatimista toimenpiteistä huoltajien, erikoissairaanhoidon, tai kouluterveydenhuollon kautta.

Huoltajat

Kun koulussa on oppilas, joka tarvitsee säännöllistä lääkehoitoa, huoltajien on huolehdittava siitä, että lääkehoidon toteuttamisesta sovitaan yhdessä terveydenhuollon ja/tai koulun henkilöstön kanssa. Huoltaja vastaa siitä, että lääkehoidon tarve ja kaikki lääkehoidon kannalta tarvittava ajantasainen tieto on yksikön käytettävissä. Huoltaja vastaa myös lääkkeen toimittamisesta ja tiedon siirtämisestä kouluun. Kaikki oppilaan lääkehoitoon osallistuvat tahot toimivat yhteistyössä huoltajien kanssa.

Oppilas

Oppilas osallistuu lääkehoidon toteutukseen oman kehitystasonsa mukaisesti.

Yksikön johtaja

Yksikön johtaja (päiväkodin johtaja, rehtori) vastaa oppilaan lääkehoidon toteutussuunnitelman laatimisesta ja ”jalkauttamisesta” oman yksikkönsä toimintaan. Johdon on huolehdittava siitä, että henkilökunta on saanut tarpeenmukaisen perehdytyksen ja mahdollisen lisäkoulutuksen oppilaan lääkehoitoon. Lisäksi yksikön johtaja huolehtii, että henkilökohtaisten lääkehoidon toteutussuunnitelmien tietoja käsitellään salassapitosäännösten mukaisesti. Yksikön johtaja on vastuussa perusopetuslain 41 §:n mukaisesta välttämättömän tiedon siirtämisestä.

Terveydenhuolto

Kouluterveydenhuolto tai oppilasta hoitava terveydenhuollon yksikkö vastaavat osaltaan siitä, että henkilökohtaisen lääkehoidon toteutussuunnitelman laatimisen tarve tulee esiopetuksen, koulun tai aamu- ja iltapäivähoitopaikan tietoon. Jos esimerkiksi terveystarkastuksessa tulee esiin lääkityksen tarve, sovitaan yhdessä huoltajan kanssa tiedon siirrosta ja henkilökohtaisen lääkehoidon toteutussuunnitelman tekemisestä. Kouluterveydenhuolto tai oppilasta hoitava terveydenhuollon yksikkö (esim. erikoissairaanhoido) vastaavat lääkehoidon toteuttamisen vaatimista osaamisen varmistamisesta ja lääkehoitoluvan myöntämisestä.

Suostumuksensa antanut lääkkeen antaja

Lääkehoitosuunnitelmassa suostumuksensa antanut lääkkeen antaja vastaa siitä, että hän toimii tehdyn suunnitelman mukaisesti.

Jokainen yksikön työntekijä vastaa hätätilanteessa ensiaputoimenpiteistä. Kaikkien lasta / nuorta opettavien tulee saada perehdytys mahdollisten ensiapulääkkeiden käyttöön (esim. hengenvaarallisen allergisen reaktion tai epilepsiakohtauksen yhteydessä) ja he ovat tarvittaessa velvollisia antamaan lääkkeen.

Lääkehoidon toteuttaminen

Terveysalalle kouluttamattomalla työntekijällä ei ole velvoitetta lääkehoidon toteuttamiseen. Esimerkiksi opetustoimen lainsäädäntö ei määrittele työntekijöiden lääkehoitoon osallistumista. Yksikön johtajan tehtävä on kuitenkin työtehtävien organisoimisella ja rekrytoinneilla vastattava siitä, että oppilaan henkilökohtainen lääkehoidon toteutussuunnitelma toteutuu.

Lääkehoitoon kouluttamaton henkilö voi toteuttaa lääkärin oppilaalle määräämää, luonnollista tietä annettavaa (esim. suun kautta) tai ihon alle pistettävää (esim. insuliini) lääkehoitoa. Tällöin toteuttaminen perustuu työntekijän suostumukseen, perehdytykseen, lisäkoulutukseen sekä oppilaan henkilökohtaisessa suunnitelmassa sovittuihin asioihin. Lisäksi tarvitaan lääkärin antama lupa, kun kyseessä on muu kuin luonnollista tietä annettava lääke. Sovittaviin asioihin kuuluvat lääkityksen toteuttaja sekä tämän varahenkilö ja heidän tarvitsemansa perehdytys, erityistilanteisiin varautuminen, ensiapukäytännöt sekä työnjako ja vastuut koulun toimijoiden, huoltajien ja oppilaan kesken. Asioista tehdään kirjallinen suunnitelma (lääkehoitosuunnitelmalomake).

Silloin kun lääkitseminen on työnantajan hyväksymää toimintaa, siihen liittyvä vastuu ja mahdolliset vahingonkorvauskysymykset ratkaistaan samoin periaattein kuin koulutyössä yleensäkin. Potilasvahinkovakuutus koskee vain terveydenhuollon ammattihenkilön toimintaa.

Ihon alle tai lihakseen pistettävän lääkityksen antamiseksi tarvitaan koulutus. Koulutuksen antaa ja osaamisen varmistaa terveydenhuollon ammattilainen. Lääkehoitoluvan myöntää koululääkäri (lääkehoitolupalomake).

Yksiköissä toteutettava lääkehoito

Esiopetus ja luokat 1–6

Lääkkeitä ei pidä koskaan antaa ilman vanhempien suostumusta. Suostumus saadaan ottamalla yhteys vanhempiin, jos lapsella on päänsärkyä tai muuta tilapäistä kipua. Epäselvissä ja pitkittyneissä kivuissa tulee aina ottaa yhteys huoltajaan. Ellei koulu saa yhteyttä vanhempiin, ei lääkettä anneta. Jos kipu on voimakasta, huoltajan tulee hakea lapsi koulusta ja hakeutua hoitoon. Jos terveydenhoitaja on paikalla, oppilas ohjataan aina ensisijaisesti kouluterveydenhuoltoon.

Jos koulun henkilöstö saa lukuvuoden aikana tiedon oppilaan sairaudesta, opettaja tai rehtori ja kouluterveydenhoitaja laativat yhdessä vanhempien kanssa lääkehoitosuunnitelman. Tämän jälkeen terveydenhoitaja järjestää riittävän perehdytyksen kaikille kyseistä oppilasta hoitaville työntekijöille. Terveydenhoitaja näyttää, miten ensiapulääkettä annetaan ja täyttää luettelon henkilöistä, jotka ovat osallistuneet perehdytykseen ja saavat siten antaa ensiapu lääkettä. Luetteloa hyväksytyistä henkilöistä, jotka voivat antaa ensiapulääkettä, sekä yksilöllistä suunnitelmaa tulee säilyttää paikassa, joka on kaikkien asianosaisten tiedossa. Lääkehoitosuunnitelmaan tulee sisällyttää riittävä määrä varahenkilöitä.

Koulussa kaikki lääkkeet on säilytettävä lukitussa tilassa, ja kokemus on osoittanut, että kun oppilaanomaa lääkettä säilytetään oppilaan repussa, se on aina oppilaan mukana. Mahdollisessa akuuttitilanteessa ei siis tarvitse lähteä hakemaan lääkettä, ja tämä käytäntö minimoi sekaannusten riskin; esimerkiksi mistä löytää lääkekaapin avaimen, tai että lääke sekoittuu jonkun toisen ensiapulääkkeeseen, jos usealla oppilaalla on samanlaista lääkettä. Ensiapu lääkkeen käytön perehdytys tulee toistaa tarpeen mukaan sekä aina, kun paikalla on uusi sijainen. Luokanopettajan, luokanvalvojan, rehtorin tai muun nimetyn henkilön on annettava sijaisille tiedot oppilaiden sairauksista ja mahdollisista ensiapulääkkeistä. Sijaisten perehdytyksen järjestää terveydenhoitaja, ja sen vuoksi hänelle on annettava tieto uusista työntekijöistä.

Insuliinihoitoista diabetesta sairastavilla oppilailla on oma lääkehoitosuunnitelma ja nimetty vastuuhenkilö koulussa, ja tarvittaessa sairaalan kuntoutusohjaaja tekee seurantakäyntejä. Myös terveydenhoitaja tulee kutsua näihin tapaamisiin koulussa, mutta hän ei ole vastuussa oppilaan hoidosta. Terveydenhoitaja voi tarvittaessa avustaa tarjoamalla lisämateriaalia tai tukea.

Myös iltapäivätoiminnan työntekijöille tulee ilmoittaa ensiapulääkkeistä ja heidät tulee kutsua mukaan aina, kun henkilöstö saa esikoulujen ja luokkien 1–3 oppilaita koskevaa perehdytystä.

Lääkkeet luokalla 7–9

Oppilaiden tulee pitää mukanaan omia särkylääkkeitä, jos vaivoja esiintyy usein. Jos oppilaalla ei ole mukana omia

lääkkeitä, hän voi tarvittaessa ottaa yhteyden kouluterveydenhuoltoon koulupäivän aikana, ja lääkkeiden tarpeen ollessa toistuva sen syy selvitetään aina.

Kaikilla oppilailla, joilla on jokin sairaus ja jotka ovat yhdessä huoltajiensa kanssa antaneet suostumuksensa tiedon antamiseen koululle, on koululaukussa mukana myös mahdolliset omat ensiapulääkkeet (esim. EpiPen, astmalääkkeet tai epilepsialääke). Opettajille tiedotetaan aina ennen koulun alkua näiden oppilaiden ensiapulääkkeistä. Kaikille ensiapulääkettä käyttävää oppilasta hoitaville työntekijöille tulee antaa tarkat ohjeet ja perehdytys. Tästä perehdytystilaisuudesta huolehtii kouluterveydenhuolto ja sitä koordinoi etukäteen koulun rehtori tai muu nimetty henkilö, joka tietää, ketkä ovat asianomaisen oppilaan opettajia ja mahdollisia avustajia.

Jos tarvitaan sijaisia tai jos luokanvalvoja vaihtuu luokalla, jolla on ensiapulääkkeitä käyttäviä oppilaita, tulee luokanvalvojan/rehtorin yhteisvastuussa välittää sijaiselle etukäteen tiedot näistä ensiapulääkkeistä käyttävistä oppilaista. Näissä tapauksissa voidaan ottaa yhteys terveydenhuoltoon riittävän tiedon/perehdytyksen saamiseksi.

Lääkkeet toisella asteella

Noudatetaan samoja ohjeita kuin 7–9 luokkalaisten osalta, kunnes opiskelija täyttää 18 vuotta. Silloin huoltajat eivät enää osallistu opiskelijan hoitoon, ellei opiskelija itse ole niin halunnut ja ilmoittanut asiasta koululle. Opiskelijat, joilla on tarvittaessa ensiapulääkettä vaativia sairauksia, ilmoittavat asiasta oppilaitokselle samalla tavoin kuin yläkoulussa ja henkilöstölle tiedotetaan asiasta ennen opintojen alkua. Opiskelijat huolehtivat itse tarvittaessa otettavista lääkkeistään ja ensiapulääkkeistään. Oppilaitos päättää itse, pidetäänkö opiskelijoiden saatavilla tarvittaessa otettavia lääkkeitä vai ohjataan heidät aina opiskeluterveydenhuoltoon.

Esi- ja perusopetuksessa, lukiossa sekä ja aamu- ja iltapäivätoiminnassa annetaan lääkkeitä vain oppilaan henkilökohtaisen lääkehoidon toteutussuunnitelman mukaan.

Lääkehoidon toteutussuunnitelma laaditaan oppilaan ikä ja kehitystaso huomioon ottaen. Esimerkiksi koululainen osaa usein itse ottaa lääkkeensä ja tällöin henkilökunnan tehtävänä on antaa huoltajan toimittama lääkeannos tai valvoa, että lääke tulee otetuksi ja seurata lapsen tilannetta.

Yksiköissä sovitaan seuraavista lääkehoidon käytännöistä:

- äkillisen hätätilanteen toimintamalli
- menettelytavat toimintaympäristön ulkopuolella tapahtuvassa toiminnassa esim.
 - retket, leirikoulut, liikuntatunnit
- henkilökohtaisen lääkehoidon toteutussuunnitelman laatiminen
- lääkkeen antamiseen liittyvä perehdytys

4.7.2 Oppilaan henkilökohtainen lääkehoidon toteutussuunnitelma

Henkilökohtaisen lääkehoidon tarpeen on arvioinut ja suunnitellut oppilasta hoitava taho, jota voidaan tarvittaessa käyttää asiantuntijana. Lääkehoidon suunnitelma tehdään yhteistyössä huoltajan kanssa. Suunnitelmaa laadittaessa pohditaan oppilaan lääkehoidon ja terveydentilan seurannan tarpeet ja millä laajuudella ja toimenpiteillä näihin tarpeisiin pystytään vastaamaan.

Oppilaan lääkehoidon suunnitelma laaditaan seuraavissa tilanteissa:

oppilaan tiedetään tarvitsevan välitöntä lääkehoitoa tietyissä tilanteissa (esim. anafylaktisen sokin vaara, kouristukset)
 oppilaalla on pitkäaikaissairaus, johon hän tarvitsee ulkopuolisen antamaa lääkehoitoa päivähoito- tai koulupäivän aikana tai aamu- ja iltapäivätoiminnassa
 oppilaalla on sairaus, jonka lääkehoidon vaikutuksia on seurattava päivän aikana.

Henkilökohtaisen lääkehoidon toteutussuunnitelman laatimisesta ja päivittämisestä vastaa yksikön johtaja yhdessä terveydenhuollon kanssa. Se, joka saa tiedon lääkityksen tarpeesta, kutsuu koolle oppilaan lääkehoidon toteutussuunnitelman laatimiseksi oppilaan huoltajat, oppilaan kanssa koulussa työskentelevät henkilöt sekä oppilasta hoitavan terveydenhuollon tahon. Myös oppilas itse voi osallistua kehitystasonsa mukaisesti.

Huoltajat tuovat lääkkeet kouluun annostusohjeineen alkuperäispakkauksessa sekä toimittavat selkeät, yksinkertaiset ohjeet lääkennoksista ja muista tarvittavista toimenpiteistä (esim. ravitsemusohjeet) sekä niiden mahdollisista vaikutuksista hoitoon. Lääkettä voidaan antaa lääkkeen määrääjän (reseptilääke) tai terveydenhuollon ammattilaisen (itsehoitolääke) ohjeen mukaisesti.

Henkilökohtaisen lääkehoidon toteutussuunnitelma koskee myös koulun ulkopuolista opetusta, kuten leirikoulua. Jos henkilökohtaista lääkehoidon toteutussuunnitelmaa ei ole ja tulee esim. kipu- tai kuumelääkkeen tarve, ollaan yhteydessä huoltajaan.

Suunnitelman säilyttäminen ja päivittäminen

Oppilaan henkilökohtainen lääkehoidon toteutussuunnitelman säilyttämisestä vastaa kouluterveydenhuolto. Suunnitelma on pyydettyessä saatavilla. Suunnitelman laatimisen yhteydessä kerrotaan huoltajille, missä suunnitelmaa säilytetään. Lisäksi tieto lääkehoidon toteutussuunnitelman olemassaolosta tulee olla sijaisia varten esim. heille toimitettavan ohjeen yhteydessä.

Henkilökohtainen lääkehoidon toteutussuunnitelma päivitetään kolmen vuoden välein. Kouluterveydenhuolto vastaa päivitysprosessin aloittamisesta. Suunnitelma päivitetään myös aina, kun lääkehoidossa tapahtuu muutoksia.

Suunnitelma päivitetään oppilaan siirtyessä esiopetuksesta perusopetukseen ja perusopetuksesta kotikunnan lukioon. Huoltaja vastaa tiedonsiirrosta nivelvaiheissa. Vain voimassa olevat suunnitelmat pidetään arkistossa.

Henkilökohtaisen lääkehoidon toteutussuunnitelman sisältö (lääkehoitosuunnitelma-lomake)

Henkilökohtaiseen lääkehoidon toteutussuunnitelmaan kirjataan:

- mistä sairaudesta tai oireesta on kyse
- mitä lääkehoitoa tarvitaan ja milloin
- keiden on tarpeen tietää tästä suunnitelmasta
- missä lääke säilytetään, milloin lääke on vastaanotettu ja mikä on viimeinen käyttöpäivämäärä
- annostus ja lääkkeen antotapa
- kuka lääkkeen antaa ja kuka/ketkä ovat varahenkilöitä
- perehdytys, kirjallinen lupa
- mitä muita toimenpiteitä kuin lääkkeen antamista tilanne saattaa edellyttää, kuten

- ensiapu
- ambulanssin kutsuminen
- ilmoittaminen huoltajille
- mitä oireita seurataan
- muita lääkkeen antamiseen liittyviä toimenpiteitä (esim. verensokerin mittaaminen)

- erityistilanteisiin varautuminen, kuten retket, leirikoulut, liikuntatunnit, sovitun lääkkeenantajan poissaolo
- vastuut oppilaan, huoltajien sekä koulun toimijoiden kesken
- milloin lääkkeen antamisesta informoidaan kouluterveydenhuoltoa tai huoltajia
- lääkkeen tai käytetyn välineen hävittäminen
- suunnitelman laatimiseen osallistujat
- suunnitelman säilytyspaikka, seuraavan päivityksen (viimeistään) ajankohta ja koollekutsuja

4.7.3 Yleisimmät lääkehoitoa vaativat tilanteet

Anafylaksia

Ampiaisen ja mehiläisen pistot sekä ruoka-aineet (esim. maito, pähkinät, kala, kiivihedelmä) voivat aiheuttaa äkillisiä allergiaoireita, jotka tavallisesti asettuvat itsestään. Voimakkaat ja nopeasti pahenevat reaktiot voivat kuitenkin uhata henkeä, ja potilas tarvitsee välittömästi yleensä reiden lihakseen (ei ihon alle) pistettävää adrenaliinia, jotta uhkaava sokki vältetään. Tilan tunnistaa voimakkaasta ihoreaktiosta, kasvojen punoituksesta, pulssin tihentymisestä ja huonovointisuudesta. Hengitys saattaa vinkua ja kiihtyä, ääni käheytyy ja tuntuu vatsakipuja.

Jos tiedetään lapsella olevan vaara saada anafylaktinen reaktio

- lapsen kanssa toimiville annetaan ohjaus, miten menetellään anafylaksiatilanteessa
- terveydenhoitaja (esim. kouluterveydenhoitaja, lapsen neuvolaterveydenhoitaja) näyttää Anafylaksia-videon ja opastaa henkilökunnan anafylaksian hoitoon käytettävän adrenaliinia sisältävän kynän käyttöön.

Diabetes

Diabeetikkolapsen hoito on yksilöllistä. Diabeteksen hoidosta vastaa erikoissairaanhoito. Hoitava taho suunnittelee huoltajien kanssa ja yhteistyössä lapsen varhaiskasvatuksen, koulun, neuvolan ja kouluterveydenhuollon kanssa diabeteksen hoidon edellyttämät toimenpiteet ja huomioitavat seikat varhaiskasvatuksessa ja koulussa. Lasten kuntoutusohjaaja tai diabeteshoitaja on yleensä yhdyshenkilönä.

Erikoissairaanhoito huolehtii yleensä tarvittavan lääkehoidon ohjauksen antamisesta sekä osaamisen varmistamisesta yhteistyössä huoltajien ja tarvittaessa neuvolatoiminnan tai kouluterveydenhuollon kanssa. Erikoissairaanhoito huolehtii lääkehoidon toteuttamiseen liittyvän luvan antamisesta.

Henkilökuntaa varten yksiköissä tulee olla asiaan kuuluvat Diabetesliiton julkaisut: Diabetes leikki-ikäisellä – opas päivähoitoon, Diabetes kouluikäisellä - opas kouluille.

Lasten kuumeikouristukset

Kuumeikouristuksia esiintyy arviolta viidellä lapsella sadasta, tavallisimmin 1–2 vuoden iässä. Vaikka kuumeikouristus muistuttaa epileptistä kohtausta, kyseessä ei ole epilepsia. Kuumeikouristuskohtaus ennaltaehkäistään tai hoidetaan oppilaan lääkehoidon toteutussuunnitelman mukaisella lääkityksellä.

Epilepsia

Oppilaan epilepsian hoidosta vastaa erikoissairaanhoido, joka yhdessä huoltajien kanssa arvioi varhaiskasvatuksessa ja koulussa tarvittavat toimenpiteet ja valmiudet. Oppilaalle laadittavassa henkilökohtaisessa lääkehoidon toteutussuunnitelmassa huomioidaan mahdollisesti tarvittava kouristuskohtauksen välitön hoito.

4.8 Yhteistyö oppilaskohtaisessa tuessa

Oppilaskohtaisessa tuessa monialainen asiantuntijaryhmä tekee tiivistä yhteistyötä oppilaan huoltajien ja oppilaan hyvinvoinnista huolehtivien yhteistyötahojen kanssa. Yhteistyö edellyttää aina oppilaan ja/tai huoltajan kirjallista suostumusta.

Oppilashuoltotyöhön osallistuvilla on oikeus luovuttaa ilman suostumusta opetuksen asianmukaisen järjestämisen kannalta välttämättömiä salassa pidettäviä tietoja opettajille ja rehtoreille. (PoL 40§, LL 32§)

4.9 Yhteistyö ja opiskeluhoito sairaalaopetuksen yhteydessä

Avosairaalaopetus on määräaikainen ja siksi oppilas pysyy aina oman koulun oppilaina. Tiivis pedagoginen ja oppilashuollollinen yhteistyö oppilaan oman koulun kanssa on edellytyksenä oppilaan onnistuneelle paluulle takaisin omaan kouluun osastojakson tai avohoidollisen nivel- tai tukijakson jälkeen. Mahdolliset erikoissairaanhoidon järjestämät näihin verrattavat palvelut eivät ole opiskeluhoitoon palveluja.

Sairaalakoulujakson / sairaalan avo-opetuksen aikana oppilaan kouluterveydenhuollon palvelut sekä koulupsykologi- ja kuraattoripalvelut toteutuvat sairaalassa. Sairaalaopetuksen opiskeluhoitohenkilöstö toimii tarvittaessa yhteistyössä oppilaan oman koulun opiskeluhoitohenkilöstön tai oppilaan asioissa kootun monialaisen asiantuntijaryhmän edustajien kanssa.

Sairaalaopetus voi järjestää verkostotapaamisia, joihin oppilaan oman koulun edustajat voivat osallistua.

4.10 Osastohoidossa olevien oppilaiden yksilökohtainen opiskeluhoito

Osastojakson aikana oppilaan kouluterveydenhuollon palvelut sekä koulupsykologi- ja kuraattoripalvelut toteutuvat tarvittaessa oppilaan omassa koulussa. Sairaalakoulun oppilashuoltohenkilöstö toimii tarvittaessa

yhteistyössä oppilaan oman koulun oppilashuoltohenkilöstön tai oppilaan asioissa kootun monialaisen asiantuntijaryhmän edustajien kanssa.

Erikoissairaanhoidon voi kutsua hoitoneuvotteluihin oppilaan koulun opetushenkilöstöä ja mahdollisesti oppilashuollon edustajan/edustajia. Nämä neuvottelut eivät ole opiskeluhuollollisia asiantuntijaryhmiä, mutta ne antavat tukea omassa koulussa toteutettavalle oppilashuoltotyölle.

4.11 Yhteistyö erikoissairaanhoidon yhteydessä

Hoidosta vastaavan sairaalan tai muun erikoissairaanhoidon toimintayksikön sijaintikunta ja oppilaan opetuksen järjestäjä sekä oppilaan kotikunta sopivat yhdessä opetuksen järjestämisestä oppilaalle kuultuaan ensin oppilasta, tämän huoltajaa, oppilaan opetuksen järjestäjää sekä oppilaan oppilashuollosta vastaavia henkilöitä. (PoL 4a§). Opetuksen järjestäjän tulee hoidosta vastaavan sairaalan tai muun sairaanhoidon toimintayksikön sijaintikunnan kanssa moniammatillisessa yhteistyössä sopia ja järjestää siirtymisen kannalta välttämätön tuki opetuksen järjestämiseksi oppilaan siirtyessä opetukseen ja takaisin.

4.12 Opiskeluhuollon tuki kurinpitoviranomaisten tai opetuksen osallistumisen epäämisen yhteydessä

Oppilaalle, joka on erotettu määräajaksi tai jolta on evätty opetus jäljellä olevan oppitunnin tai työpäivän ajaksi, tulee opetuksen järjestäjän järjestää tarvittava opiskeluhuolto. (PoL 36§).

Evättäessä oppilaalta oikeus opetukseen loppupäiväksi, oppilas odottaa koululla, kunnes huoltaja tulee hänet noutamaan. Oppilaan huoltajalle ilmoitetaan mahdollisimman nopeasti mahdollisuudesta opiskeluhuoltopalveluihin. Tuki toteutetaan tapauskohtaisesti oppilaan suostumuksella.

Mikäli oppilas erotetaan koulusta määräajaksi, kokoontuu asiantuntijaryhmä pohtimaan oppilaan tukemista, suunnittelemaan tukitoimia kouluun paluun yhteyteen sekä arvioimaan koulun ulkopuolisen asiantuntija-avun tarvetta. Oppimisen tuen ryhmässä laaditaan erotetulle oppilaalle henkilökohtainen suunnitelma opetuksesta.

Lisää kurinpitotoimista voi lukea Laihian yhtenäiskoulun kurinpitosuunnitelmasta "Työ-rauhaa!".

4.13 Yhteistyö koulun ulkopuolisten palvelujen ja yhteistyökumppaneiden kanssa

Esi- ja perusopetuksessa vierailee viikoittain puhe- ja toimintaterapeutteja. Luokanopettajat/-valvojat ja erityis(luokan)opettajat tekevät yhteistyötä heidän kanssaan oppilaan asioissa.

Etsivä nuorisotyö on 15–29-vuotiaille tarkoitettua kohdennettua nuorisotyötä, joka auttaa yksilöllisesti nuorta saavuttamaan tavoitteet nuoren tarvitsemassa tilanteessa. Etsivä nuorisotyö on nuorelle vapaaehtoista, maksutonta ja luottamuksellista. Laihialla työskentelee kaksi (1,5 htv) etsivää nuorisotyöntekijää, joista toisen painopistealueena on alle 18-vuotiaiden kanssa tehtävä kouluyhteistyö 9. vuosiluokasta eteenpäin. Toisen nuorisotyöntekijän työalueena ovat 19–29-vuotiaat nuoret. Opettaja tai opiskeluhuollon työntekijä voi ottaa suoraan yhteyttä etsivään nuorisotyöntekijään.

Laihian seurakunta, nuoriso-, liikunta ja kirjastotoimi, poliisi, lastensuojelu, perhetyö ovat mukana tukemassa koulun ja vanhempien kasvatustyötä.

Jos oppilas on sijoitettu Laihialle muusta kunnasta ja käy koulua Laihialla, lapsen asioista vastaa sijoittajakunnan sosiaalityöntekijä.

4.13 Yhteistyö lastensuojelun kanssa

Lasten ja perheiden sosiaalipalvelujen tavoitteena on edistää ja ylläpitää lasten, nuorten ja perheiden toimintakykyä, sosiaalista hyvinvointia, turvallisuutta ja osallisuutta. Lasten ja perheiden sosiaalipalvelut koostuvat sosiaalihuoltolain mukaisesta lapsi- ja perhesosiaali-työstä sekä lastensuojelulain mukaisesta lastensuojelun sosiaalityöstä. Sosiaalihuollon ja lastensuojelun kautta saatavia tukitoimia perheelle ovat mm perhetyö, tehostettu perhetyö, ammatillinen tukihenkilötyö sekä lapsiperheiden kotipalvelu. Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymän lapsi- ja perhesosiaalityöntekijää, lastensuojelun sosiaalityöntekijää sekä perhetyöntekijöitä voi konsultoida lapsen asiassa hyvin matalalla kynnyksellä (yhteystiedot liitteessä 2).

Ilmoitusvelvollisuus: Lastensuojelulain 25 §:ssä säädetään ilmoitusvelvollisuudesta. Ilmoitusvelvollisuus koskee kaikkia niitä viranomaisia, jotka työssään toimivat lasten, nuorten ja perheiden parissa. Jokainen koulun henkilökuntaan kuuluva on siis velvollinen salassapitosäännösten estämättä viipymättä ilmoittamaan sosiaalihuollosta vastaavalle toimielimelle, jos he ovat tehtävässään saaneet tietää lapsesta, jonka hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttää mahdollista lastensuojelun tarpeen selvittämistä. Rikoslaissa on säädetty virkavelvollisuuden laiminlyönnistä, ja säännöstöä sovelletaan myös ilmoituksen tekemättä jättämistapauksissa.

Edellä 25 §:ssä tarkoitettu ilmoitusvelvollisuus voidaan toteuttaa salassapitosäännösten estämättä myös yhdessä lapsen tai hänen vanhempansa kanssa tehtynä sosiaalihuoltolain 35 §:n mukaisena yhteydenottona tuen tarpeen arvioimiseksi edellyttäen, että yhteydenotto tehdään viipymättä ja yhteydenoton yhteydessä 25 §:ssä tarkoitettu ilmoitusvelvollinen henkilö ilmoittaa yhteydenottoon johtaneet syyt.

Lisäksi lastensuojelulain 25 §:ssä tarkoitetuilla henkilöillä, joilla on velvollisuus lastensuojeluilmoituksen tekemiseen, on velvollisuus tehdä salassapitosäännösten estämättä viipymättä ilmoitus poliisille, kun heillä on tehtävässään tietoon tulleiden seikkojen perusteella syytä epäillä lapsen kohdistunutta rikoslain (39/1889) 20 luvussa rangaistavaksi säädettyä seksuaalirikosta tai sellaista rikoslain 21 luvussa henkeen ja terveyteen kohdistuvana rikoksen rangaistavaksi säädettyä tekoa, josta säädetty enimmäisrangaistus on vähintään kaksi vuotta vankeutta.

Yhteydenotto sosiaalihuoltoon tuen tarpeen arvioimiseksi: Yhdessä oppilaan tai huoltajan kanssa on mahdollista ottaa yhteyttä sosiaalitoimeen tuen tarpeen arvioimiseksi. Yhteydenotto johtaa sosiaalihuollon palvelutarpeen arvioon, jossa kartoitetaan lapsen ja perheen tuen tarpeet. Arviointivaihe ja siihen mahdollisesti sisältyvä lastensuojelutarpeen selvitysvaihe ei ole vielä lastensuojelun asiakkuutta. On mahdollista, että myös tukitoimet löytyvät sosiaalihuollon lapsi- ja perhepalvelujen puolelta, jolloin tuen saaminen ei edellytä lastensuojeluaikkuutta. Yhteydenoton tehnyt henkilö voidaan pyytää mukaan selvitysprosessiin.

Lastensuojeluilmoitus: Lastensuojeluilmoitus voidaan tehdä ilman lapsen/hooltajan suostumusta. Painotetaan kuitenkin aina yhteistyötä lapsen/hooltajan kanssa. Hyvään toimintatapaan kuuluu kertoa ilmoituksen tekemisestä lapselle/hooltajalle, mikäli siitä ei arvion mukaan aiheudu vaaraa lapselle. Lapselle, jota ilmoitus koskee, tehdään palvelutarpeenarvio, joka sisältää lastensuojelutarpeen selvityksen. Ilmoituksen tehnyt henkilö tai muita lapsen esim. opetukseen tai varhaiskasvatukseen osallistuvia henkilöitä voidaan kutsua mukaan selvitysprosessiin. Mikäli tehdään ilmoitus poliisille, lapsen/hooltajan kanssa ei keskustella ilman poliisin lupaa. Ilmoitusvelvollisuudesta, yhteydenotosta sosiaalihuoltoon sekä lastensuojeluilmoituksen tekemisestä lisätietoa liitteessä 3.

5 OPISKELUHUOLTOSUUNNITELMAN TOTEUTTAMINEN JA SEURAAMINEN

Opiskeluhooltosuunnitelmaa toteutetaan näiden kirjattujen tavoitteiden mukaan. Kirjattujen asioiden toteutumisesta vastaavat rehtorit ja koulunjohtajat.

Opiskeluhoollon ohjausryhmä seuraa tämän opiskeluhooltosuunnitelman toteutumista opetuspäällikön johdolla.

Opiskeluhooltopalveluiden hyvän laadun edellytyksiä voidaan pohtia esimerkiksi seuraavien kriteerien valossa:

- * oppilashuollon toiminta ja käytänteet, vuorovaikutus koulun opetushenkilöstön kanssa
- * palveluiden resurssointi / saatavuus
- * työn hallinnollinen organisointi / esihenkilötyö
- * palveluista tiedottaminen
- * työtilat ja työvälineet

Opiskeluhooltosuunnitelma tarkastetaan lukuvuosittain. Sen päivittämisestä vastaa opiskeluhoollon ohjausryhmä opetuspäällikön johdolla.

HUOLI LAPSESTA, MITÄ TEHDÄÄN?

KONSULTAATION MUODOSSA TEHTÄVÄ YHTEISTYÖ LAPSEN SUOJE-LUSSA

-Lastensuojelusta ja perhetyöstä voi hyvin matalalla kynnyksellä kysyä neuvoa lapsen tilanteeseen, yleensä ilmaisematta lapsen henkilöllisyyttä, yleensä puhelimitse, kertaluontoisesti tai toistuvasti.

-Konsultaatiossa vastuu lapsesta säilyy konsultoivalla taholla.

YHTEYDENOTTO SOSIAALIHUOLTOON TUEN TARPEEN ARVIOIMISEKSI

-Yhteydenotto tehdään, kun havaitsee huolen, esim. huoli perheen jaksamisesta, taloudellisesta tilanteesta, asumisesta, lasten kasvatuksesta, hyvinvoinnista... Eli lapsesta tai aikuisesta, ”jonka sosiaalihuollon tarve on ilmeinen (Shl35§)”.

-Velvollisia yhteydenoton tekemiseen ovat mm terveydenhuollon ammattilaiset sekä sosiaalitoimen, opetustoimen, lasten päivähoidon ja poliisin palveluksessa olevat henkilöt.

-Yhteydenottoon on olemassa lomake kunnan sivulla, voi tehdä puhelimitse mutta yleensä pyydetään lisäksi myös kirjallisena. Ilmoituslomake kunnan verkkosivuilla:

https://www.laihia.fi/files/4501/Ilmoitus_sosiaalihuollon_tuen_tarpeen_arvioimiseksi.pdf

-Tehdään yleensä yhdessä lapsen/hoitajan kanssa, vaatii suostumuksen. Mikäli lapsi/hoitaja ei suostu, voidaan tehdä lastensuojeluilmoitus ilman suostumusta. Painotetaan kuitenkin aina yhteistyötä lapsen/hoitajan kanssa -> pohja yhteistyölle, luottamus.

-Henkilölle, jota yhteydenotto koskee, tehdään palvelutarpeen arvio, ilmoituksen tehnyt henkilö voidaan pyytää mukaan selvitysprosessiin.

LASTENSUOJELUILMOITUS

-Lastensuojeluilmoitus tehdään, kun havaitsee/saa tietää/epäilee sellaisia seikkoja, joiden vuoksi lapsen henki/terveys/hyvinvointi vaarantuu; esim. lapsen tarpeiden laiminlyönti tai heitteillejättö, lapseen kohdistuva rikos, lapsesta huolehtivan aikuisen päihde- tai mielenterveysongelmat, lapsen oma päihteiden käyttö, mielenterveysongelma, rikokset, itsetuhoisuus, muu lapsen kehitystä vaarantava olosuhde.

-Velvollisia ilmoituksen tekemiseen ovat mm. terveydenhuollon ammattilaiset sekä sosiaali- ja terveydenhuollon, opetustoimen, nuorisotoimen, poliisitoimen ja seurakunnan palveluksessa tai luottamustoimessa olevat.

-Ilmoitukseen olemassa lomake kunnan sivulla, voi tehdä puhelimitse mutta yleensä pyydetään lisäksi myös kirjallinen ilmoitus. https://www.laihia.fi/files/269/Lastensuojeluilmoitus_ilmoitusosa.pdf

-Lastensuojeluilmoitus voidaan tehdä ilman lapsen/hoitajan suostumusta. Painotetaan kuitenkin aina yhteistyötä lapsen/hoitajan kanssa -> pohja yhteistyölle, luottamus.

-Lapselle, jota ilmoitus koskee, tehdään palvelutarpeenarvio/ lastensuojelutarpeen selvitys, ilmoituksen tehnyt henkilö tai muita lapsen esim. opetukseen tai varhaiskasvatukseen osallistuvia henkilöitä voidaan kutsua mukaan selvitysprosessiin.

- !!!! Mikäli havaitaan tai saadaan tietää lapsen pahoinpitelystä ja/tai seksuaalisesta hyväksikäytöstä tai niiden epäilystä/uhasta: konsultoidaan / tehdään ilmoitus poliisille sekä lisäksi lastensuojeluilmoitus. Vanhempien kanssa ei keskustella, ennen kuin poliisi ohjeistaa milloin ja miten!!!!

HUOMIOITAVAA YHTEYDENOTTOJEN JA ILMOITUSTEN TEKEMISESTÄ

- Yhteydenoton tai ilmoituksen on velvollinen tekemään se henkilö, joka on huolen havainnut. Yhteydenoton tai ilmoituksen tekemistä EI voi delegoida esimerkiksi tiimille, esimiehelle tai kuraattorille.
- Yhteydenoton tai ilmoituksen tekemistä ei myöskään voi viivästyttää tai jättää tekemättä, sillä perusteella, että arvioi jonkun muun tahon jo tehneen samasta asiasta ilmoituksen.
- Tieto siitä, että lapsella on jo olemassa oleva asiakkuus lastensuojeluun tai perhetyöhön, EI poista ilmoitusvelvollisuutta.
- Yhteydenoton ja ilmoituksen sisältöön kannattaa kiinnittää huomiota, ja kertoa esimerkiksi, jos lapsi on erityisen tuen piirissä ja mitä tukitoimia on jo olemassa/kokeiltu.

[Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymä on aloittanut toimintansa 1. tammikuuta 2022.](#)

POHJANMAAN HYVINVOINTIALUEEN KUNTAYHTYMÄ / LAIHIAN SOSIAALIOSASTO / LAPSI- JA PERHESOSIAALITYÖ, LASTENSUOJELU

KÄYNTIOSOITE: Lapsi- ja perhesosiaalityö, Vöyrinkatu 46, 65100 Vaasa

PUHELUT

Puhelinaika arkisin klo 8–12 (ohjaus, neuvonta, ilmoitusten/yhteydenottojen vastaanotto/Laihia) puh. **06 218 1417**

Kiireellisissä tilanteissa soita Pohjanmaan sosiaali- ja kriisipäivystykseen (auki kaikki päivät ympäri vuorokauden) puh. 06 218 9555

Tietoa lastensuojeluilmoituksesta sekä yhteydenotosta sosiaalihuoltoon tuen tarpeen arvioimiseksi, sekä lomakkeet ilmoituksen/yhteydenoton tekemiseen, löydät sivulta [Sosiaalipalvelut - Pohjanmaan hyvinvointialue](#)

LASTENSUOJELUILMOITUKSET SEKÄ LAPSIA KOSKEVAT YHTEYDEN-OTTO SOSIAALIHUOLTOON TUENTARPEEN ARVIOIMISEKSI

lähetetään postissa osoitteeseen:

Lapsi- ja perhesosiaalityö

Palvelutarpeen arviointi

Vöyrinkatu 46

65100 Vaasa